

RAPORT O STANIE GMINY

2021

Spis treści

WSTĘP	3
List Burmistrza do mieszkańców	3
O gminie	4
Demografia	6
FINANSE GMINY	11
Dochody	12
Dotacje i dochody celowe	14
Subwencja ogólna	15
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	15
Wpływy z podatków i opłat lokalnych	16
Wpływy z opłat lokalnych	19
Pozostałe dochody bieżące	20
Dochody majątkowe	21
Wydatki	22
Wydatki bieżące	23
Wydatki majątkowe	30
Przychody	31
Rozchody	32
REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	33
Ekologia i środowisko	33
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	34
Programy profilaktyczne	39
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubawce	41
Oświata	42
Uchwały rady miasta	43
Porozumienia międzygminne, stowarzyszenia JST, współpraca międzynarodowa	43
INWESTYCJE	44
Infrastruktura drogowa	44
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	45
Dotacje celowe	45
Szkolnictwo i edukacja	45
Fundusz Sołecki	48
Przestrzeń miejska i środowisko	49
Ochotnicza Straż Pożarna	50

Inwestycje własne	50
GOSPODARKA.....	51
Edukacja.....	51
Przedszkola.....	51
Szkoły podstawowe.....	51
Biblioteki i Ośrodki Kultury.....	52
Pomoc społeczna	53
Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023	54
Program "Posiłek w Szkole i w Domu" na lata 2019-2023	55
Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	57
Gminne jednostki organizacyjne.....	61
Ochrona zdrowia	61
Gospodarka komunalna	62
Gospodarka mieszkaniowa	63
Przyroda i turystyka.....	69
Przyroda	71
Zabytki.....	71
Szlaki do wędrówki pieszej.....	72
Szlaki rowerowe	72
Trasy szlaków konnych.....	73
Zima w gminie	73
Lato w lubawce:	73
PERŁY GMINY LUBAWKA.....	74

WSTĘP

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Burmistrz Miasta Lubawka Ewa Kocemba przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy, który stanowi podsumowanie roku 2021.

LIST BURMISTRZA DO MIESZKAŃCÓW

Szanowni Radni i Mieszkańcy,

Rok 2021 jako kolejny upłynął pod znakiem Covid-19. Pomimo trudności i ograniczeń, jakie pojawiły się w minionym roku, realizacja planowanych dochodów i wydatków ukształtowała się na zadowalającym poziomie. Zrealizowanych zostało wiele zadań inwestycyjnych za łączną kwotę 5,17 mln zł. Wśród nich inwestycje na rzecz rozwoju turystycznego i rekreacyjnego naszej Gminy, obejmujące m.in.: zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w ramach projektu pn. "Łączy Nas Bóbr", dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020, budowa 3 wiat turystycznych z elementami małej architektury w miejscowościach: Błażejów, Chełmsko Śląskie oraz Niedamirów, dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie. Wybudowany został nowoczesny budynek świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Opawa, którego koszt sięgnął kwoty 1 350 655,13 zł i był dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kolejną realizowaną inwestycją była „Przebudowa parteru budynku ZSP w Lubawce na potrzeby utworzenia przedszkola” – zadanie finansowane ze środków własnych Gminy Lubawka w kwocie 350 503,95 zł. Rozbudowano również remizę OSP w Chełmsku Śląskim Powstała jak również wykonano inwestycję „Rozbudowa placu zabaw w Parku Watra” współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Podjęto również inwestycję związane z infrastrukturą dróg gminnych w Lubawce na łączną kwotę 2 232 771,00 zł, jak również kontynuowano działania mające na celu ochronę środowiska oraz poprawę jakości powietrza, między innymi poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym i dofinansowanie mieszkańcom kosztów wymiany starych pieców. Wyremontowane zostały kolejne drogi gminne i sieci infrastruktury technicznej, a dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i turystów doświetlono wymagające tego miejsca. To tylko przykłady działań i inwestycji zrealizowanych w ubiegłym roku, o których możecie przeczytać Państwo w niniejszym Raporcie. Zapraszam do lektury!

Burmistrz Miasta Lubawka

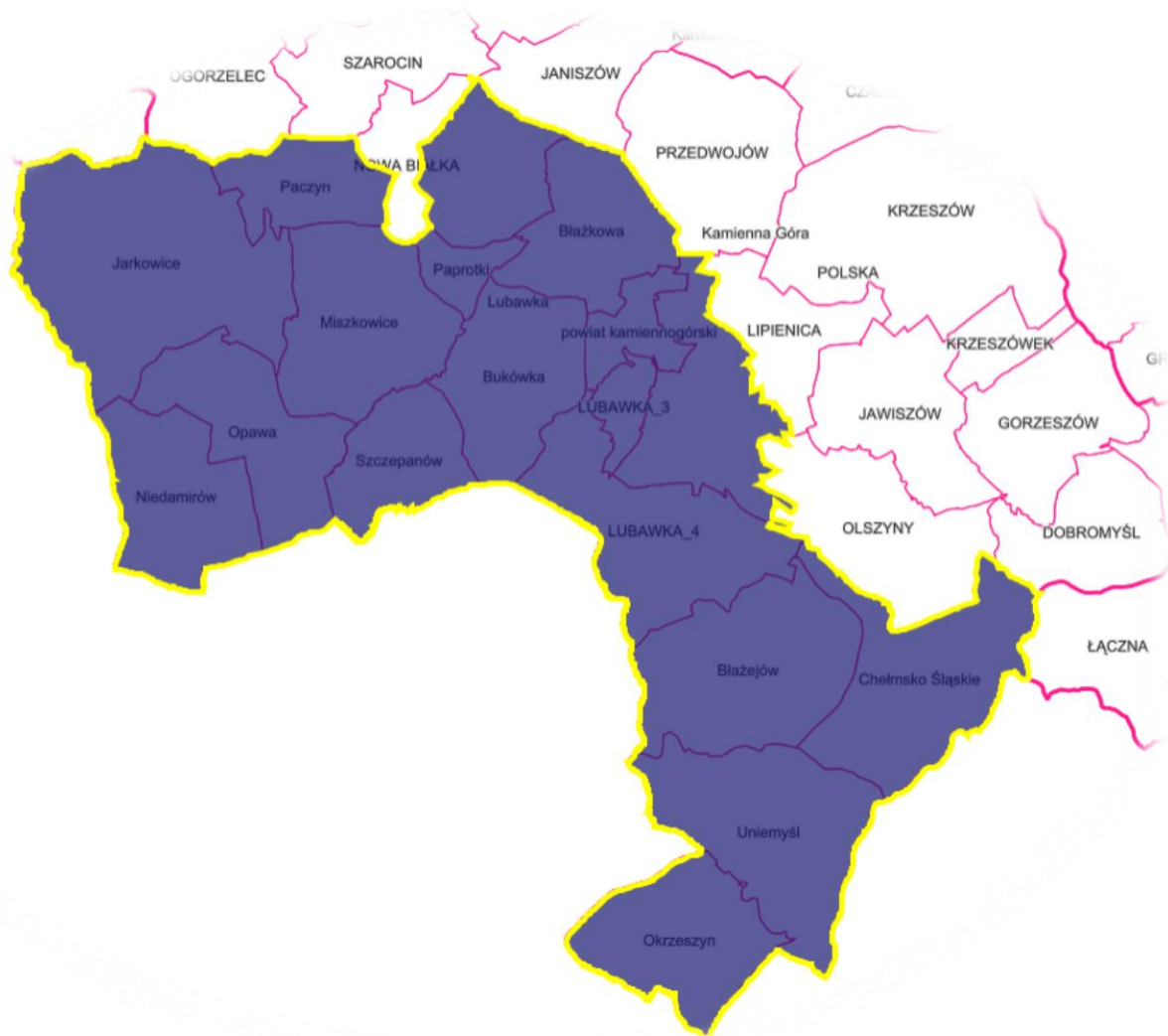
Ewa Kocemba

O GMINIE

Gmina miejsko-wiejska Lubawka położona jest w zachodniej Polsce, w południowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie kamiennogórskim, na pograniczu Sudetów Zachodnich i Sudetów Środkowych. Gmina graniczy bezpośrednio z Republiką Czeską, zaś po polskiej stronie z gminą Kowary, gminą Kamienna Góra i gminą Mieroszów. W skład gminy wchodzi miasto Lubawka oraz 14 wsi: Błazejów, Błazkowa, Bukówka, Chełmsko Śląskie, Jarkowice, Miskowice, Niedamirów, Okrzeszyn, Opawa, Paczyn, Paprotki, Stara Białka, Szczepanów, Uniemyśl. Siedzibą władz gminy jest miasto Lubawka, które stanowi korzystny obszar do inwestowania z uwagi na dogodne warunki dojazdu do dróg wiodących, a dalej do: Wrocławia (110 km), Jeleniej Góry (40 km), Wałbrzycha (32 km), Legnicy (70 km), Pragi (120 km). Zewnętrzne połączenia komunikacyjne gminy zapewniają: droga krajowa nr 5 oraz droga wojewódzka nr 369. Na obszarze gminy znajdują się fragmenty następujących jednostek geograficznych: wschodnia część Karkonoszy (Grzbiet Lasocki), południowa część Kotliny Kamiennogórskiej (Wzgórza Bramy Lubawskiej oraz południowa część Kotliny Krzeszowskiej), południowa część Gór Kruczych i zachodnia część Zaworów. Przez obszar gminy przebiega również linia kolejowa nr 299, łącząca się z linią kolejową Republiki Czeskiej nr 483. Położenie gminy zapewnia gminie obsługę lotnisk cywilnych zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego oraz Republiki Czeskiej. W promieniu zasięgu do 110 km i maksymalnym czasie dojazdu do 2 h znajdują się dwa Porty Lotnicze o znaczeniu krajowym i międzynarodowym: Wrocław-Strachowice (108 km) oraz Airport-Pardubice (90 km). Gmina Lubawka zajmuje niespełna 35% powiatu kamiennogórskiego, a jej powierzchnia wynosi 13.805 ha (138 km²). Gmina posiada dużo możliwości rozwojowych na wielu płaszczyznach życia społeczno-gospodarczego. Szczególną możliwością stwarza położenie na ważnym szlaku komunikacyjnym Szczecin - Wrocław - Praga, łączącym Europę Południową i Północną.

A gdybyście Państwo wybierali się w nasze tereny to szczególnym dniem dla naszych mieszkańców jest święto gminy Lubawka odbywające się w pierwszą sobotę września. Jest to dzień związany z przybliżoną datą nadania praw miejskich Lubawce przez księcia Bolka I Świdnickiego w 1292 r.

Rysunek 1 Gmina Lubawka - podział administracyjny

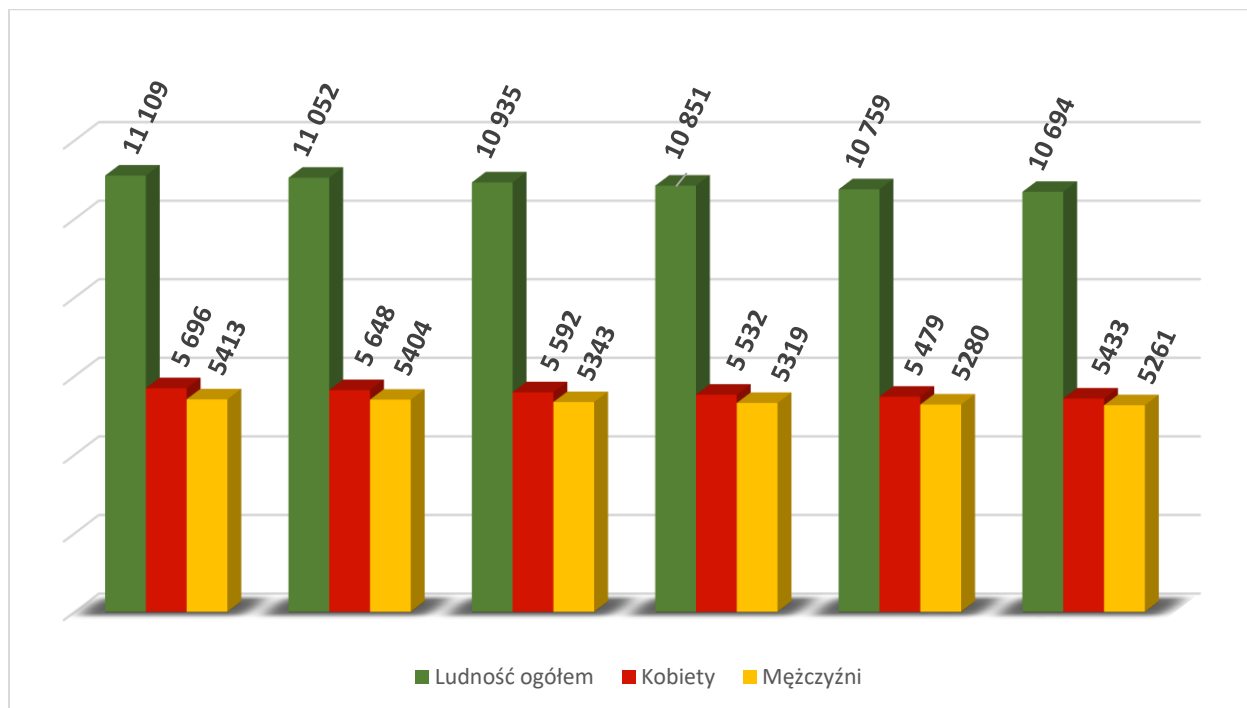
Gmina Lubawka łączy 1 miasto i 14 sołectw:

1. Lubawka	6. Jarkowice	11. Paczyn
2. Błazejów	7. Miskowice	12. Paprotki
3. Błazkowa	8. Niedamirów	13. Stara Białka
4. Bukówka	9. Okrzeszyn	14. Szczepanów
5. Chełmsko Śląskie	10. Opawa	15. Uniemiśl

DEMOGRAFIA

Gmina Lubawka ma 10 694 mieszkańców, z czego 50,8% stanowią kobiety (5 433), a 49,2% mężczyźni (5 261). Od roku 2010 liczba mieszkańców nieustannie maleje i obecnie notujemy spadek w wysokości 9,3% ludności.

Wykres 1 Ludność Gminy Lubawka

W mieście Lubawka zamieszkuje 5 894 mieszkańców w tym 2 816 mężczyzn i 3 078 kobiety. Pozostała ludność (4 800) zamieszkuje tereny przynależących do gminy obszarów wiejskich i stanowi 44,88% całej społeczności gminnej. Na wsiach zamieszkuje 2 445 mężczyzn i 2 355 kobiet. Średni wiek mieszkańców wynosi 43 lata.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 1 350 osób
- liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-59 lat kobiety i 15-64 mężczyźni) wynosiła 6 769 osób
- liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosiła 2 982 osób

Szczegółowy podział w kategorii wiekowej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1 Ludność gminy Lubawka według wieku

Lata	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0–4 lata	185	201	386
5–9 lat	198	198	396
10–14 lat	282	286	568
15–19 lat	273	206	479
20–24 lata	306	299	605
25–29 lat	379	343	722
30–34 lata	405	329	734
35–39 lat	462	421	883
40–44 lata	428	407	835
45–49 lat	409	371	780
50–54 lata	318	287	605
55–59 lat	379	340	719
60–64 lata	407	481	888
65–69 lat	376	438	814
70–74 lata	277	356	633
75–79 lat	85	128	213
80–84 lat	57	192	249
85 lat i więcej	35	150	185
Ogółem	5 261	5433	10 694

W pierwszym półroczu roku 2021 odnotowano 48 urodzeń oraz 94 zgony, co w zestawieniu z poprzednim rokiem 2020, gdzie liczba urodzeń osiągnęła poziom 75 osób a liczba zgonów 136 osób wskazuje na tendencję spadkową przyrostu naturalnego, która utrzymuje się na stałym, lecz ujemnym poziomie i kształtuje się w okolicach -9%. Oznacza to, że gmina Lubawka ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -46. Mieszkańcy gminy Lubawka zawarli w 2021 roku 17 małżeństw, co odpowiada 3,17 małżeństwom na 1000 mieszkańców, co daje wyższy wynik w stosunku do województwa dolnośląskiego, gdzie średnia wynosi 3,06.

Mieszkańcy gminy

W 2021 roku zarejestrowano 41 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 61 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Lubawka -20. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1. Nie odnotowano również znacznego

Przedsiębiorcy oraz rynek pracy

W 2021 r. zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, 60 nowych przedsiębiorców. Na tą liczbę składa się 58 przedsiębiorców z sektora prywatnego, w tym 55 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 1 podmiot z sektora publicznego. Największy procent nowopowstałych działalności stanowiła działalność związana z budownictwem oraz handlem hurtowym i detalicznym (naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle).

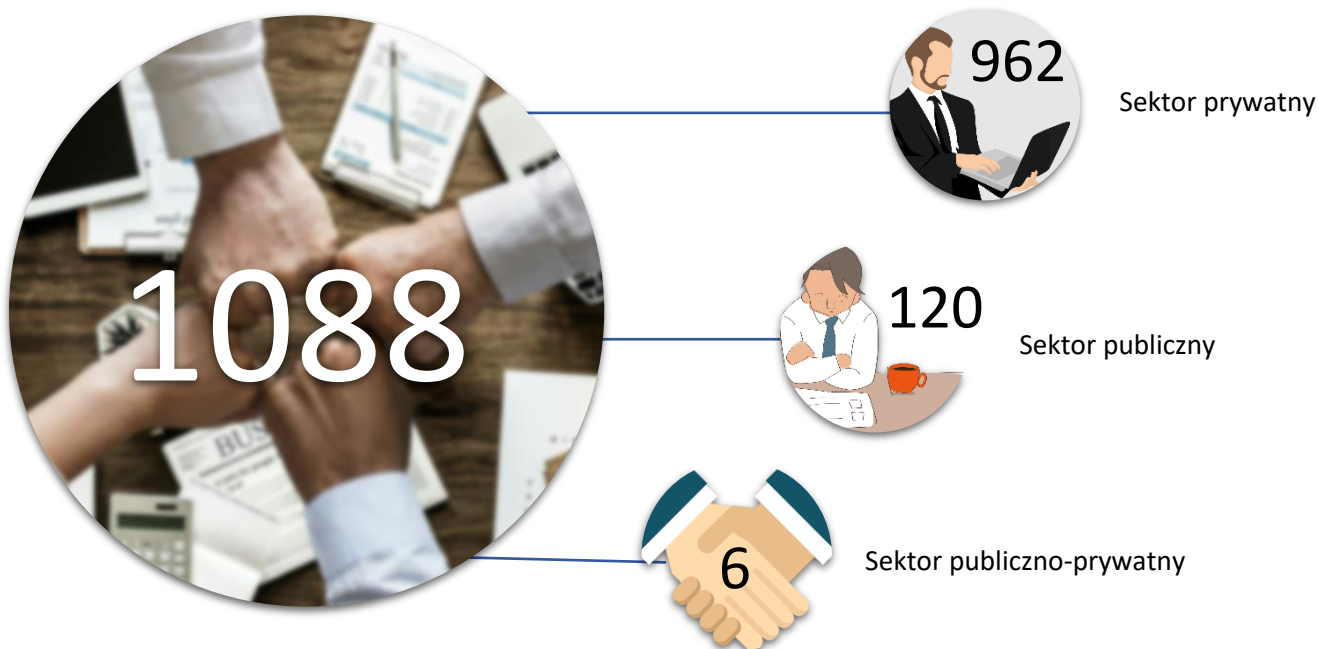
Przedsiębiorców, którzy zdecydowali się na wyrejestrowanie swojej działalności w roku 2021 było 33, w tym 32 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów była działalność związana z budownictwem oraz handlem hurtowym i detalicznym (naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle).

Obecnie na terenie gminy wpisanych jest 1088 podmiotów gospodarczych a ich klasyfikacja wygląda następująco:

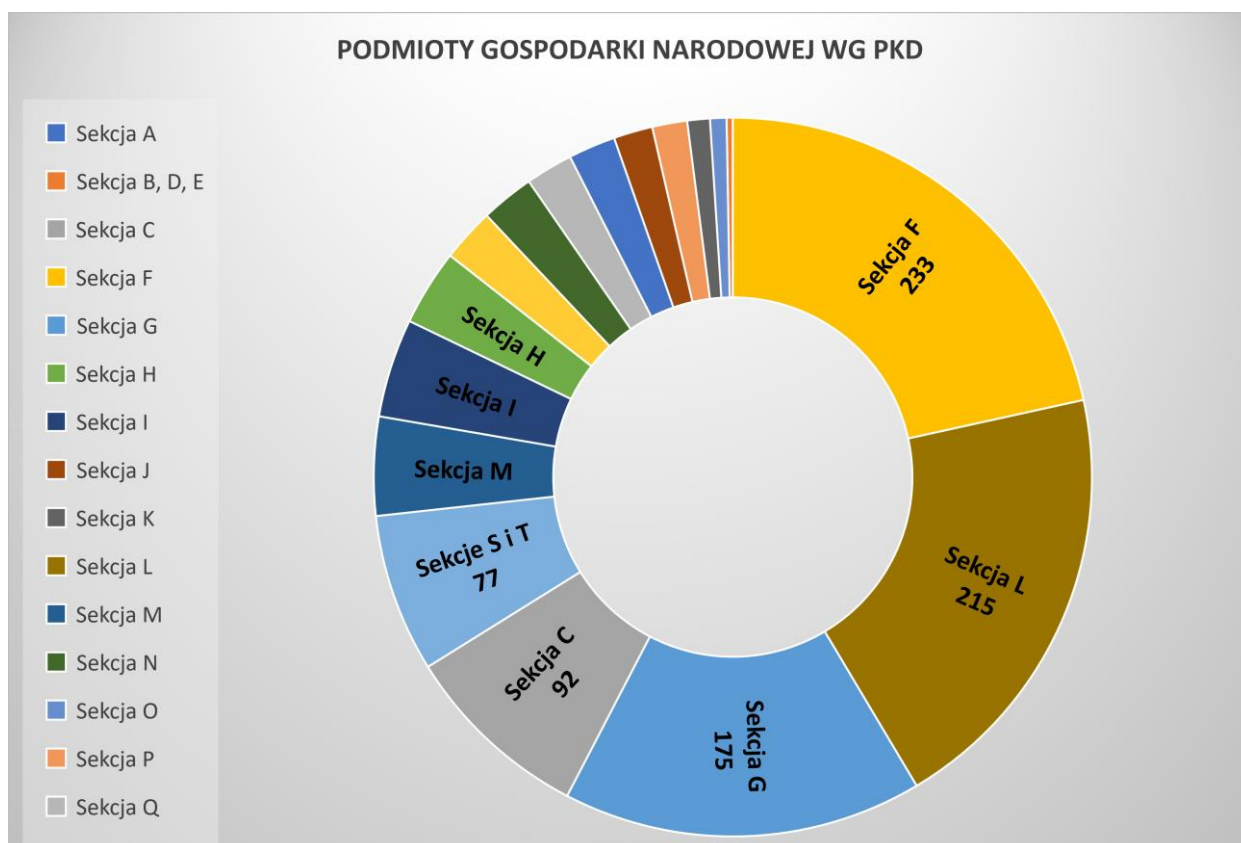
Tabela 2 Klasyfikacja podmiotów gospodarczych gminy Lubawka

sektor prywatny ogółem	962
w tym: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	714
Spółki handlowe	248
sektor publiczny ogółem	120
W tym: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	106
Działalność w sferze użyteczności publicznej	14
sektor publiczno-prywatny	6

Wykres 2 Klasyfikacja podmiotów gospodarczych gminy Lubawka

Wykres 3 Podmioty Gospodarki Narodowej według PKD

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Legenda:

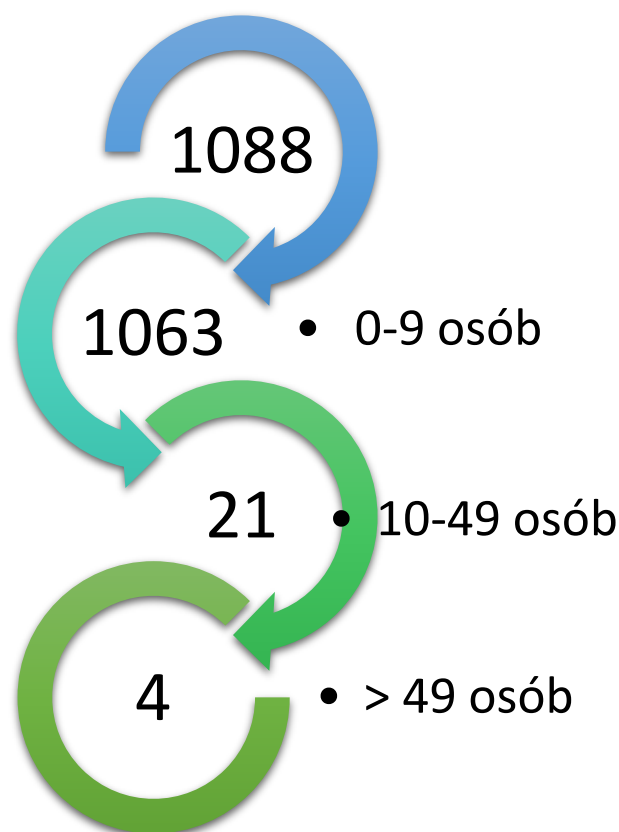
Podział działalności według PKD 2007:

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe
- Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- Sekcja E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- Sekcja F – Budownictwo
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- Sekcja J – Informacja i komunikacja
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- Sekcja P – Edukacja
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne

Powyższy wykres przedstawia dane dotyczące typów podejmowanej działalności w gminie Lubawka w roku 2021. Z przedstawionych danych wynika, że przedsiębiorcy w przeważającej większości podejmowali działalność w obrębie budownictwa (233 przedsiębiorstwa). Wiodącą kategorią w roku 2021 była również działalność w zakresie obsługi rynku nieruchomości (215) oraz handel hurtowy i detaliczny dotyczący naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (175). Niewiele mniejszym zainteresowaniem przedsiębiorców była branża przetwórstwa przemysłowego (92) oraz szeroko rozumianej działalności usługowej (77).

Kategorie te można przedstawić bardziej obrazowo w podziale na osoby fizyczne prowadzące działalność, które stanowi 714 podmiotów oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej stanowiące 374 podmiotów gospodarczych.

Biorąc pod uwagę wielkość przedsiębiorstwa oraz ilość zatrudnionych w nim osób, na terenie gminy Lubawka funkcjonuje 1063 małe podmioty zatrudniające do 9 osób, 21 średnich firm zatrudniających minimum 10 osób, lecz nie więcej niż 49 oraz 4 duże przedsiębiorstwa z poziomem zatrudnienia w granicach 50-249 osób.

FINANSE GMINY¹

Tabela 3 Planowany budżet Gminy Lubawka na 2021 r.

46 857 664,00 zł

DOCHÓD

49 063 664,00 zł

WYDATKI

3 261 000,00 zł

PRZYCHÓD

Budżet Gminy Lubawka w 2021 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Lubawka nr XV/200/20 z dnia 29.12.2020 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 46 857 664,00 zł;
- realizację wydatków na poziomie 49 063 664,00 zł;

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 2 206 000,00 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Lubawka na 2021 rok. Planowana na 2021 rok wartość przychodów w wysokości 3 261 000,00 zł stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu

a w pozostałej części została przeznaczona na realizację rozchodów na poziomie 1 055 000,00 zł.

W 2021 roku dokonano łącznie 62 zmian budżetu, z czego 13 uchwałami Rady Miejskiej Lubawka i 49 zarządzeniami Burmistrza Lubawki. W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 2 867 219,91 zł do kwoty 49 724 883,91 zł;
- plan wydatków wzrósł o 4 197 818,34 zł do kwoty 53 261 482,34 zł;
- plan przychodów wzrósł o 1 695 598,43 zł do kwoty 4 956 598,43 zł;
- plan rozchodów wzrósł o 365 000,00 zł do kwoty 1 420 000,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku budżet Gminy Lubawka zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 3 536 598,43 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Tabela 4 Zestawienie założeń i realizacji budżetu Gminy Lubawka za 2021 r.

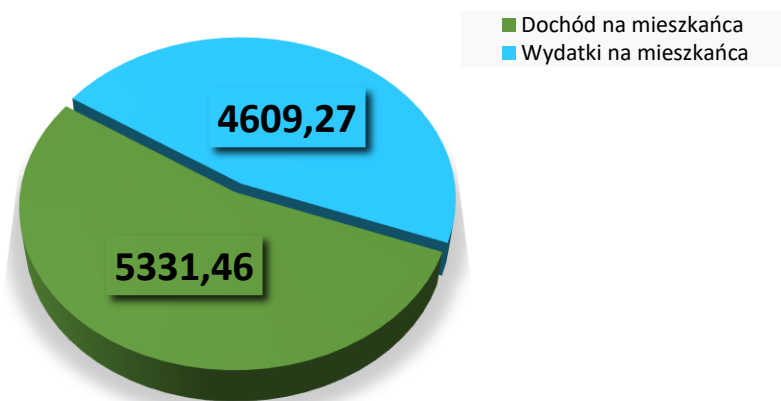
Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	46 857 664,00	49 724 883,91	57 014 649,26	114,66%
Wydatki	49 063 664,00	53 261 482,34	49 291 498,96	92,55%
Wynik	-2 206 000,00	-3 536 598,43	7 723 150,30	-

¹ Budżet Gminy Lubawka w 2021 roku uchwalony został uchwałą Rady Miejskiej Lubawka nr XV/200/20 z dnia 29.12.2020 roku. Wszelkie dane dotyczące finansów Gminy Lubawka pochodzą z rocznego Sprawozdania z Wykonania Budżetu

DOCHODY

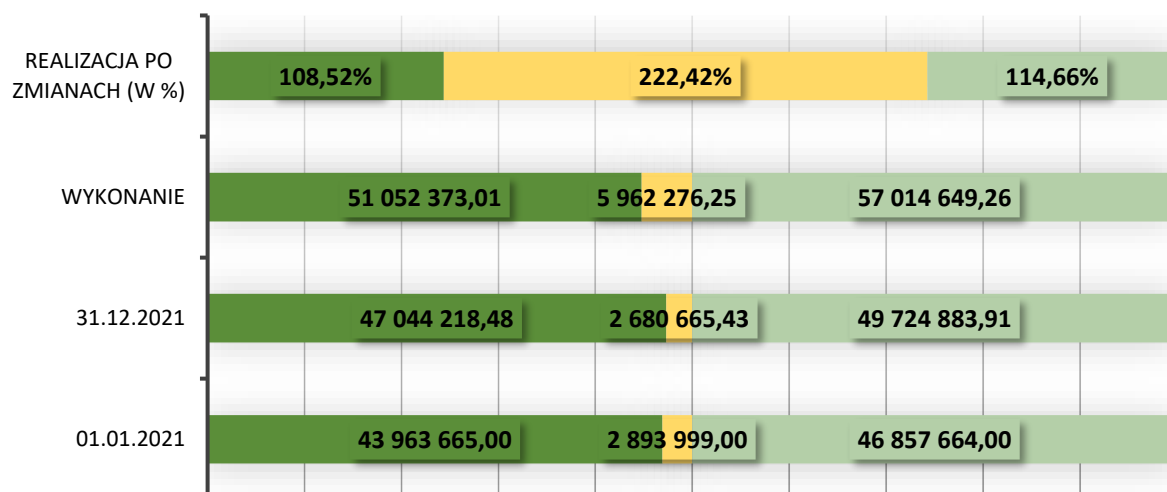
Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5331,46 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4609,27 zł.

Wykres 4 Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Dochody budżetu Gminy w 2021 roku wyniosły 57 014 649,26 zł, a ich realizacja stanowiła 114,66% planu wynoszącego 49 724 883,91 zł. Realizację planu dochodów w 2021 roku prezentuje poniższy wykres oraz dane tabelaryczne.

Wykres 5 Realizacja planu dochodów w 2021 roku w Gminie Lubawka

	01.01.2021	31.12.2021	Wykonanie	Realizacja po zmianach (w %)
■ Dochody bieżące	43 963 665,00	47 044 218,48	51 052 373,01	108,52%
■ Dochody majątkowe	2 893 999,00	2 680 665,43	5 962 276,25	222,42%
■ Ogółem	46 857 664,00	49 724 883,91	57 014 649,26	114,66%

Szczegółowy wykaz dochodów Gminy Lubawka w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5 Realizacja planu dochodów w 2021 roku w Gminie Lubawka według działów klasyfikacji budżetowej

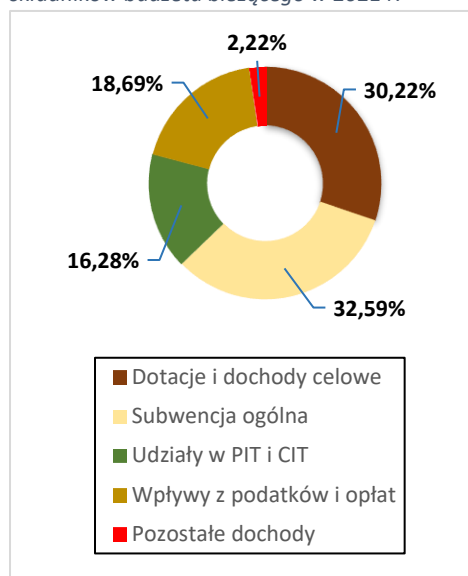
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	15 269 571,00	15 418 195,60	17 108 561,60	110,96%	30,01%
	Dochody od osób prawnych, os. fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	13 469 919,00	13 684 361,70	15 804 100,36	115,49%	27,72%
756						
855	Rodzina	10 944 000,00	12 699 947,00	12 642 829,28	99,55%	22,17%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 200 000,00	3 405 014,00	3 583 126,23	105,23%	6,28%
926	Kultura fizyczna	130 000,00	77 000,00	2 885 768,90	3 747,75%	5,06%
700	Gospodarka mieszkaniowa	491 000,00	1 121 251,00	1 691 330,22	150,84%	2,97%
801	Oświata i wychowanie	705 664,00	997 963,37	1 004 854,19	100,69%	1,76%
852	Pomoc społeczna	930 900,00	1 029 738,85	988 923,02	96,04%	1,73%
851	Ochrona zdrowia	0,00	25 900,00	538 497,30	2 079,14%	0,94%
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 000,00	311 008,39	312 898,73	100,61%	0,55%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	499 999,00	708 750,00	249 981,73	35,27%	0,44%
750	Administracja publiczna	89 031,00	126 541,00	134 677,36	106,43%	0,24%
630	Turystyka	113 000,00	103 000,00	53 745,23	52,18%	0,09%
710	Działalność usługowa	7 000,00	7 000,00	9 484,50	135,49%	0,02%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	6 630,00	3 287,61	49,59%	< 0,01%
	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 280,00	2 283,00	2 283,00	100,00%	< 0,01%
751						
752	Obrona narodowa	300,00	300,00	300,00	100,00%	< 0,01%
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	46 857 664,00	49 724 883,91	57 014 649,26	114,66%	100,00%

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2021 roku zostały wykonane na poziomie 51 052 373,01 zł, tj. w 108,52% w stosunku do planu wynoszącego 47 044 218,48 zł. Główne źródła dochodów bieżących oraz ich wartość przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6 Realizacja planu dochodów bieżących w 2021 roku w Gminie Lubawka

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dotacje i dochody celowe	13 197 675,00	15 138 236,78	15 428 180,45	101,92%
Subwencja ogólna	15 216 571,00	15 347 369,00	16 637 713,00	108,41%
Udziały w PIT i CIT	7 668 919,00	7 668 919,00	8 310 666,84	108,37%
Wpływy z podatków i opłat	7 686 000,00	8 424 035,70	9 542 103,51	113,27%
Pozostałe dochody	194 500,00	465 658,00	1 133 709,21	243,46%
RAZEM	43 963 665,00	47 044 218,48	51 052 373,01	108,52%

Wykres 6 Udział procentowy poszczególnych składników budżetu bieżącego w 2021 r.

DOTACJE I DOCHODY CELOWE

Znaczący udział w 2021 roku stanowiły dochody o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W 2021 roku środki te zostały zaplanowane w kwocie 15 138 236,78 zł, natomiast zrealizowane na poziomie 15 428 180,45 zł, co stanowi 101,92% realizacji planu, przy czym:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły - 13 184 887,67 zł;
- dotacje na realizację zadań realizowanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej - 7 000,00 zł;
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne - 1 200 455,90 zł;
- dochody z dotacji w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich - 433 662,78 zł;
- pozostałe dochody o charakterze celowym - 602 174,10 zł.

DOTACJE I DOCHODY CELOWE	
POMOC SPOŁECZNA	945 372,38 zł
RODZINA	12 596 111,78 zł
OŚWIATA I WYCHOWANIE	791 024,98 zł
OCHRONA ZDROWIA	538 177,30 zł

Największy poziom dotacji i dochodów celowych Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

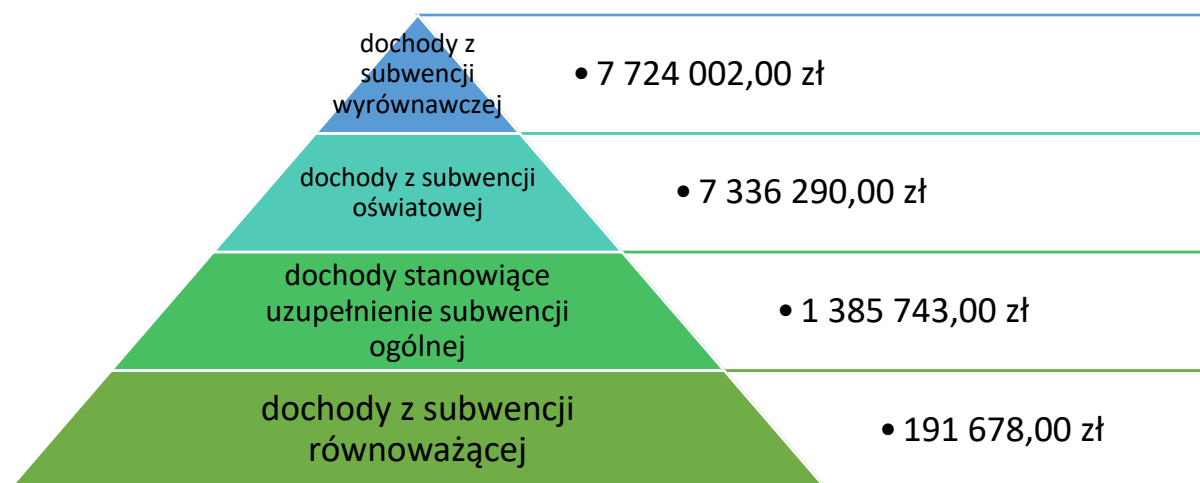
- Rodzina – 12 596 111,78 zł;

- Pomoc społeczna – 945 372,38 zł;
- Oświata i wychowanie – 791 024,98 zł;
- Ochrona zdrowia – 538 177,30 zł.

SUBWENCJA OGÓLNA

Dochody z subwencji w 2021 roku zostały zaplanowane na poziomie 15 347 369,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 16 637 713,00 zł, co stanowi 108,41% realizacji planu a ich wysokość ukazuje poniższy wykres:

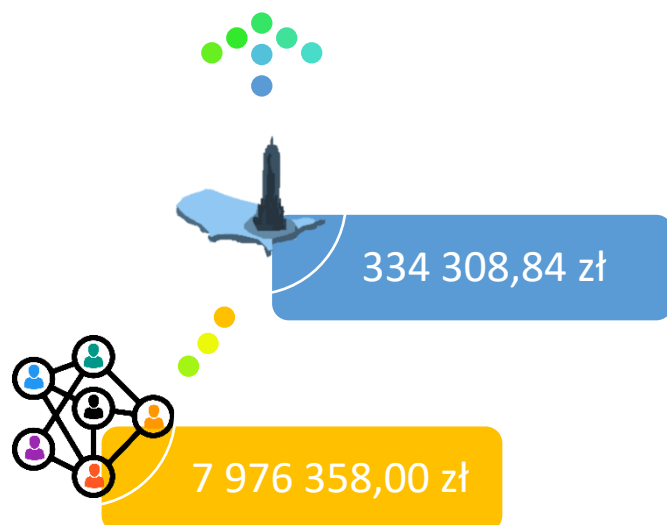

Wykres 7 Dochody z subwencji w 2021 r.

UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zaplanowane zostały w kwocie 7 668 919,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 8 310 666,84 zł, co stanowi 108,37% realizacji planu, przy czym:

- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób prawnych wyniosły 334 308,84 zł;
- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób fizycznych wyniosły 7 976 358,00 zł.

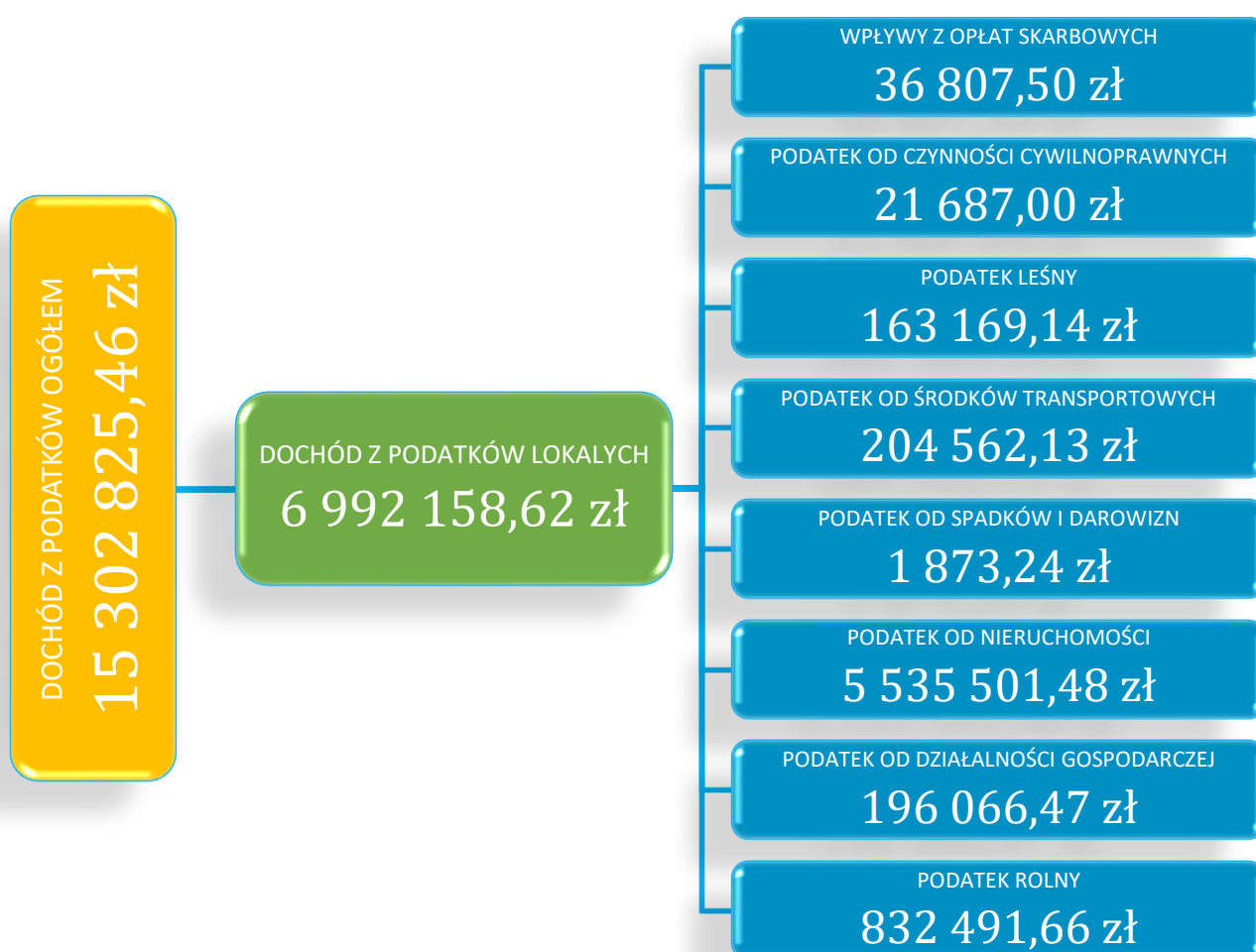

Wykres 8 Udział w dochodach z podatków Państwa w 2021 r.

WPŁYWY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH

Oprócz środków pochodzących z udziałów w podatkach stanowiących dochód Państwa Gmina Lubawka corocznie wykazuje wpływy własne z podatków i opłat lokalnych. W roku 2021 dochody podatkowe stanowiły prawie 27 % budżetu i wynosiły 15 302 825,46 zł z czego podatki lokalne to aż 46% tej kwoty (6 992 158,62 zł). Poniżej przedstawiono wykres, na którym widać strukturę wpływów podatkowych w analizowanym roku. Każdy z zawartych na wykresie komponentów tworzących lokalne wpływy podatkowe zostanie dodatkowo krótko omówiony, by w pełni omówić strukturę oraz pokazać poszczególne elementy na tle całości.

Wykres 9 Wpływy podatkowe w 2021r.

Podatek od nieruchomości

Wpływy z podatku od nieruchomości w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 5 535 501,48 zł, co stanowi 116,54% realizacji planu wynoszącego 4 750 000,00 zł. Na tą kwotę składa się podatek od osób fizycznych oraz podatek od osób prawnych. Ich wysokość w roku 2021 ukształtowała się następująco:

- 3 897 985,53 zł podatek od osób prawnych
- 1 637 515,95 zł stanowi podatek od osób fizycznych

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 3 050 574,35 zł, w tym 2 303 341,62 zł od osób prawnych i 747 232,73 zł od osób fizycznych.

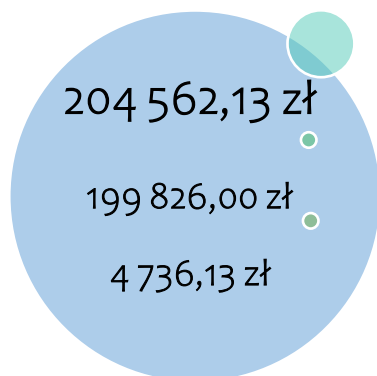
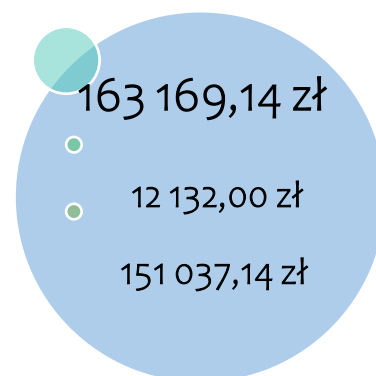
Wykres 10 Podatek od nieruchomości

Podatek od nieruchomości od osób prawnych	Podatek od nieruchomości od osób fizycznych
8 szt. upomnień	233 szt. upomnień
4 tytuły wykonawcze	33 tytuły wykonawcze
dokonano odroczenia terminu płatności 2 podatnikom	nie odroczone terminu płatności
rozłożono zaległości na raty 1 podatnikowi	nie rozkładano płatności na raty
nie umarzano zaległości	umorzone zaległości 1 podatnikowi
nie dokonywano zwolnienia z opłacania podatku ze względu na Covid-19	nie dokonywano zwolnienia z opłacania podatku ze względu na Covid-19
ustanowiono hipotekę 1 podatnikowi	-

Podatek rolny

Wpływy z podatku rolnego zasilają budżet Gminy Lubawka w wysokości 163 169,14 zł, co stanowi 97,41% realizacji planu wynoszącego 167 500,00 zł. Na tą kwotę składa się podatek od osób prawnych w wysokości 12 132,00 zł i podatek od osób fizycznych 151 037,14 zł.

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 17 657,78 zł, w tym 1 157,40 zł od osób prawnych i 16 500,38 zł od osób fizycznych.

Podatek leśny

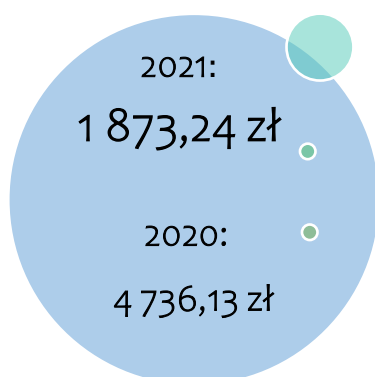
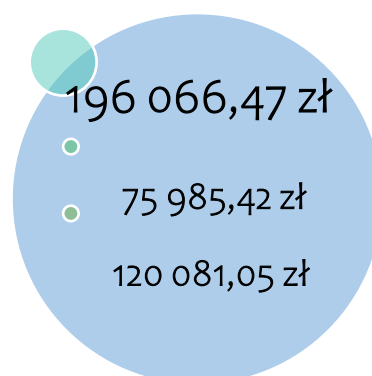
Wpływy z podatku leśnego w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 204 562,13 zł, co stanowi 98,58% realizacji planu wynoszącego 207 500,00 zł, w tym 199 826,00 zł od osób prawnych i 4 736,13 zł od osób fizycznych.

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 475,15 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 475,15 zł od osób fizycznych.

Podatek od środków transportowych

Wpływy z podatku od środków transportowych w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 196 066,47 zł, co stanowi 98,03% realizacji planu wynoszącego 200 000,00 zł, w tym 75 985,42 zł od osób prawnych i 120 081,05 zł od osób fizycznych.

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 44 629,53 zł, w tym 14 076,58 zł od osób prawnych i 30 552,95 zł od osób fizycznych.

Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej

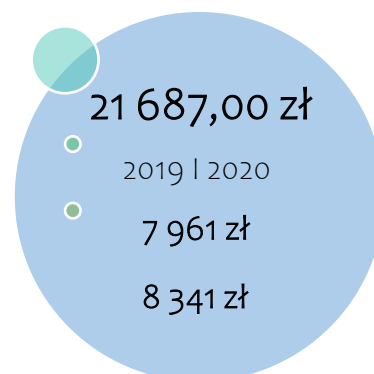
Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 1 873,24 zł, co stanowi 93,66% realizacji planu wynoszącego 2 000,00 zł. W porównaniu do roku poprzedniego – 2020 – zauważyć można znaczny spadek wpływów z tego źródła.

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 20 090,23 zł.

Podatek od spadków i darowizn

Wpływy z podatku od spadków i darowizn w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 21 687,00 zł, co stanowi 197,15% realizacji planu wynoszącego 11 000,00 zł. Warto również wspomnieć, że wpływ ten znacząco wzrósł względem poprzednich lat (infografika).

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 590,00 zł.

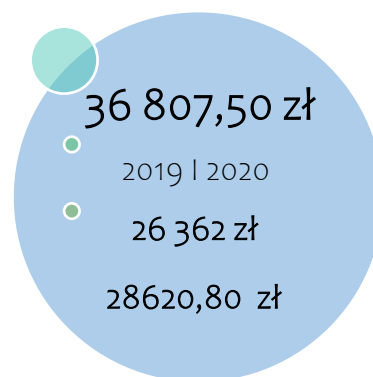
Podatek od czynności cywilnoprawnych

Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 685 953,02 zł, co również zauważalnie wzrosło w stosunku do lat poprzednich (w roku 2019 wyniósł 301 381,89 zł a w 2020: 397034,85 zł). Kwota ta stanowi 174,99% realizacji planu wynoszącego 392 000,00 zł, w tym 790,00 zł od osób prawnych i 685 163,02 zł od osób fizycznych.

Zaległości podatkowe na dzień 31.12.2021 roku wynoszą 741,84 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 741,84 zł od osób fizycznych.

Wpływy z opłaty skarbowej

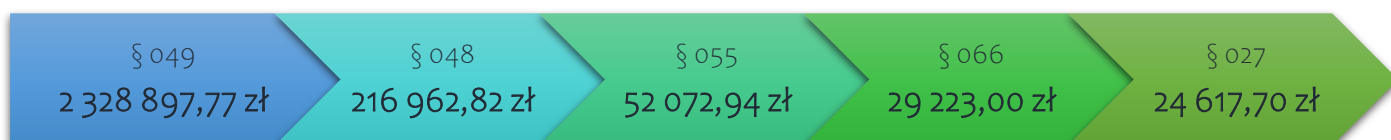
Wpływy z opłaty skarbowej w 2021 roku zostały zrealizowane w kwocie 36 807,50 zł, co stanowi 147,23% realizacji planu wynoszącego 25 000,00 zł.

WPŁYWY Z OPŁAT LOKALNYCH

Wpływy z opłat w 2021 roku zostały zaplanowane na poziomie 2 669 035,70 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 2 696 483,53 zł, co stanowi 101,03% realizacji planu. Najwyższe wpływy z opłat przedstawia poniższa infografika.

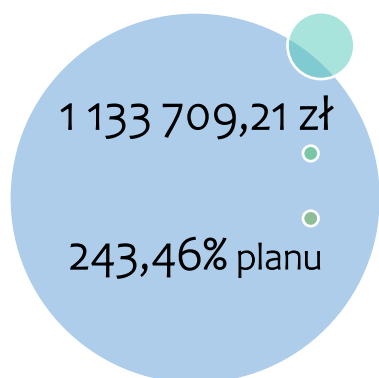
Wykres 11 Główne wpływy z opłat lokalnych w 2021 r.

Legenda:

- §049 - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw

- §048 - wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
- §055 - wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości
- §066 - wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego
- §027 - wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym

POZOSTAŁE DOCHODY BIEŻĄCE

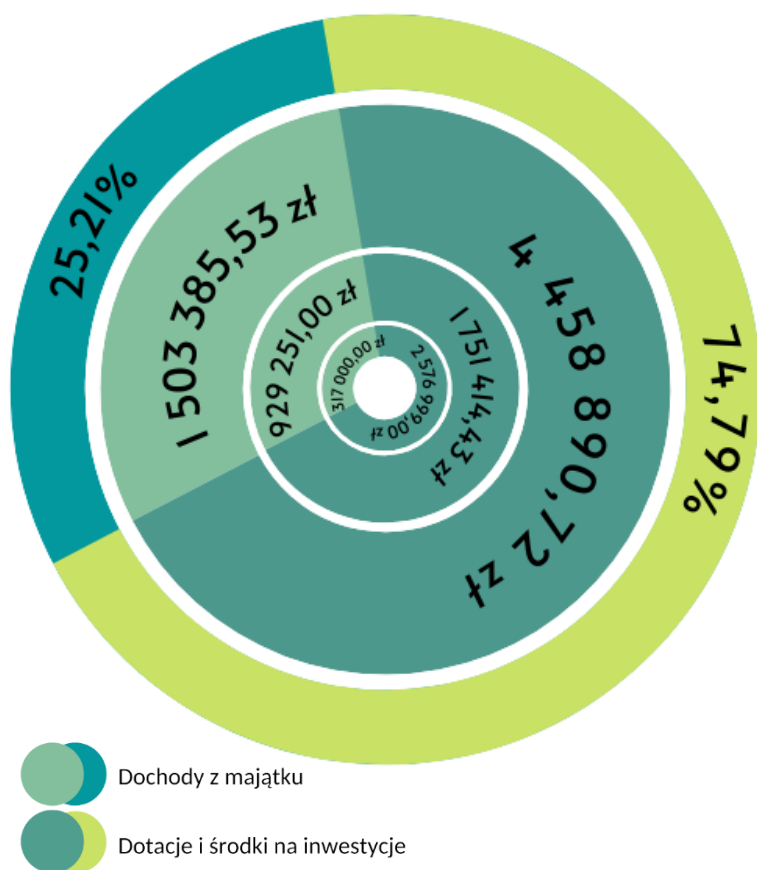
Pozostałe dochody bieżące to dochody niesklasyfikowane w ramach wcześniejszych grup. W okresie sprawozdawczym przewidywano wykonanie na poziomie 465 658,00 zł. Plan został wykonany w kwocie 1 133 709,21 zł, co stanowi 243,46% założeń.

Tabela 7 Pozostałe dochody bieżące Gminy Lubawka w 2021 r.

Pozostałe dochody Gminy Lubawka w 2021 r.

Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	380 518,83 zł
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	214 718,45 zł
Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	166 595,91 zł
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	104 399,21 zł
Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	93 839,63 zł
Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych samorządowego zakładu budżetowego	45 864,64 zł
Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	40 555,56 zł
Wpływy z usług	36 465,43 zł
Wpływy z różnych dochodów	29 530,91 zł
Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	14 167,00 zł
Wpływy z pozostałych odsetek	7 043,91 zł
Wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	9,73 zł

DOCHODY MAJĄTKOWE

Dochody majątkowe Gminy Lubawka w 2021 roku zostały wykonane na poziomie 5 962 276,25 zł, tj. w 222,42% w stosunku do planu wynoszącego 2 680 665,43 zł. Główne źródła dochodów majątkowych przedstawia wykres, na którym zamieszczono informację co do planu na dzień 01.01.2021 r. oraz na dzień 31.12.2021 r., a także jego realizację. Poniżej znajduje się również wykaz poszczególnych dochodów realizowanych w zakresie głównych źródeł.

Dochody z majątku

Dochody z majątku w 2021 roku zostały zaplanowane na poziomie 929 251,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 1 503 385,53 zł, co stanowi 161,78% realizacji planu, przy czym:

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosły 1 052 887,00 zł;
- wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego wyniosły 398 951,44 zł;
- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosły 51 547,09 zł.

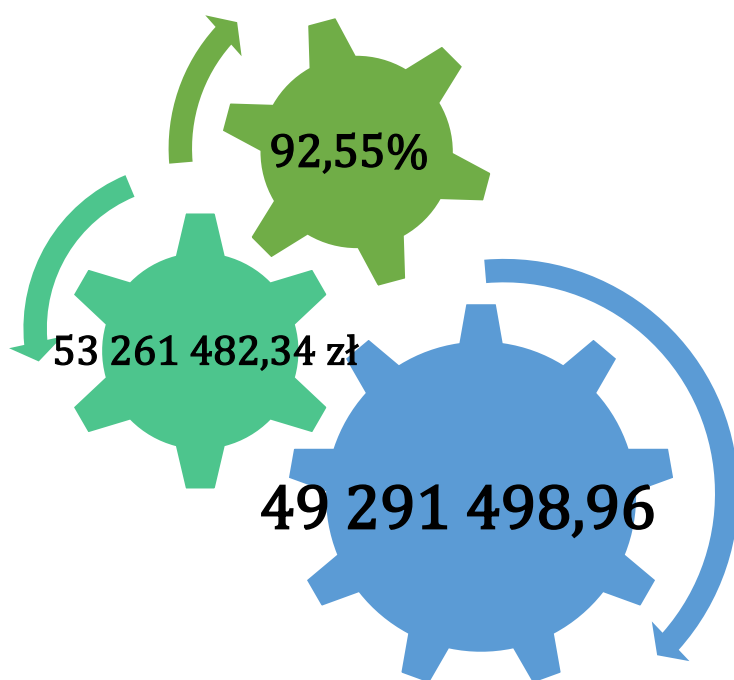
Dotacje i środki na inwestycje

Dotacje i środki na inwestycje w 2021 roku zostały zaplanowane na poziomie 1 751 414,43 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 4 458 890,72 zł, co stanowi 254,59% realizacji planu.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Obiekty sportowe w ramach działu Kultura fizyczna – 2 860 639,75 zł;
- Utrzymanie zieleni w miastach i gminach w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 993 520,54 zł;
- Uzupelnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach działu Różne rozliczenia – 400 022,00 zł;
- Szkoły podstawowe w ramach działu Oświata i wychowanie – 172 100,00 zł.

WYDATKI

Wydatki budżetu Gminy w 2021 roku wyniosły 49 291 498,96 zł, a ich realizacja wyniosła 92,55% planu wynoszącego 53 261 482,34 zł. Realizacja planu wydatków w 2021 roku dzielimy na wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe, a ich relacja kształtuje się następująco:

- na dzień 01.01.2021 r. wydatki bieżące zaplanowano w wysokości 42 684 389,00 zł skorygowano do kwoty 46 968 002,53 zł na dzień 31.12.2021 r. Ostatecznie plan zrealizowano w 94,22% co dało kwotę rzędu 44 251 690,46 zł i stanowiło 89,78% całości;
- Wydatki majątkowe zaplanowano na kwotę 6 379 275,00 zł, którą nieznacznie skorygowano i na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 6 293 479,81 zł. Plan wykonano w kwocie 5 039 808,50 zł co stanowiło 80,08% założeń. Udział wydatków majątkowych stanowił 10,22% wydatków ogółem.

Szczegółowy plan wydatków Gminy Lubawka na rok 2021 przedstawiony został poniżej.

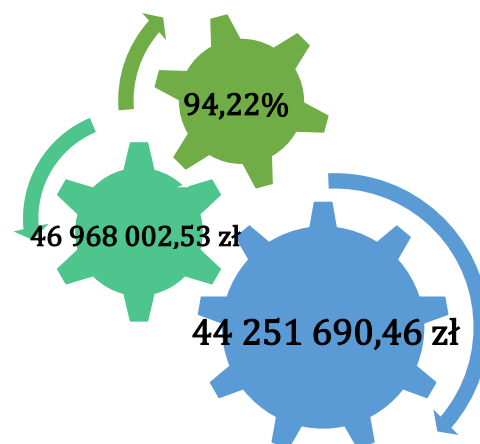
Tabela 8 Realizacja planu wydatków ogółem w 2021 roku w Gminie Lubawka według działów klasyfikacji budżetowej

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Oświata i wychowanie	15 446 935,00	16 493 986,01	15 740 637,38	95,43%	31,93%
Rodzina	11 402 781,00	13 158 728,00	13 005 602,49	98,84%	26,39%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 257 330,00	6 770 646,24	5 759 903,55	85,07%	11,69%
Administracja publiczna	4 542 131,00	4 665 365,02	4 118 875,95	88,29%	8,36%
Pomoc społeczna	3 228 530,00	3 327 368,85	2 981 565,10	89,61%	6,05%
Transport i łączność	1 499 467,00	3 024 467,00	2 751 806,56	90,98%	5,58%
Kultura fizyczna	1 116 165,00	1 232 446,00	1 147 816,78	93,13%	2,33%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 040 613,00	1 225 187,34	1 136 513,58	92,76%	2,31%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	652 400,00	804 410,00	754 808,45	93,83%	1,53%
Gospodarka mieszkaniowa	561 281,00	745 581,00	582 378,54	78,11%	1,18%
Rolnictwo i łowiectwo	3 165 211,00	537 530,71	484 264,38	90,09%	0,98%
Edukacyjna opieka wychowawcza	312 240,00	317 070,00	277 594,18	87,55%	0,56%
Ochrona zdrowia	190 000,00	338 352,17	252 616,68	74,66%	0,51%
Obsługa długu publicznego	170 000,00	170 000,00	151 845,21	89,32%	0,31%
Działalność usługowa	122 000,00	151 500,00	109 807,80	72,48%	0,22%
Turystyka	11 000,00	19 845,00	19 679,33	99,17%	0,04%
Leśnictwo	15 000,00	15 000,00	13 200,00	88,00%	0,03%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 280,00	2 283,00	2 283,00	100,00%	< 0,01%
Obrona narodowa	300,00	300,00	300,00	100,00%	< 0,01%
Różne rozliczenia	328 000,00	261 416,00	0,00	0,00%	0,00%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	49 063 664,00	53 261 482,34	49 291 498,96	92,55%	100,00%

WYDATKI BIEŻĄCE

W 2021 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 44 251 690,46 zł, tj. w 94,22% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 46 968 002,53 zł.

Poniżej omówione zostaną poszczególne działy wchodzące w zakres wydatków bieżących.

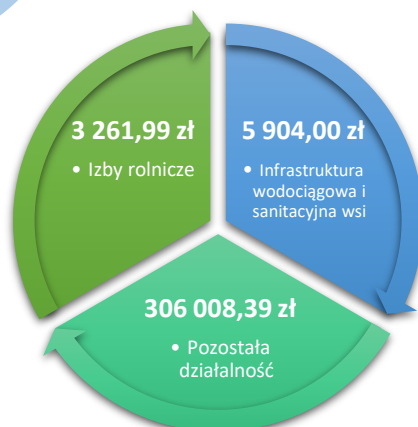
315 174,38 zł

85,83 %

367 219,39 zł

Rolnictwo i łowiectwo

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 367 219,39 zł, zaś zrealizowane w kwocie 315 174,38 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 85,83%.

Wykres 12 Wydatkowanie środków budżetu Gminy Lubawka w zakresie działu Rolnictwo i łowiectwo

Leśnictwo

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 15 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 13 200,00 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 88,00%.

13 200,00 zł

88 %

15 000,00 zł

Transport i łączność

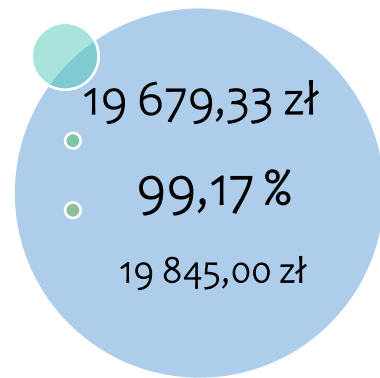
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 420 267,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 387 972,32 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 92,32%. Środki te przeznaczono na:

- drogi publiczne gminne - 385 072,32 zł,
- pozostała działalność - 2 900,00 zł

Tym samym kwota wydatków związanych z infrastrukturą dróg gminnych zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego (321 560,20 zł) o 16,5%.

Turystyka

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 19 845,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 19 679,33 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,17%. Środki te przeznaczono na zadania w zakresie upowszechniania turystyki.

Gospodarka mieszkaniowa

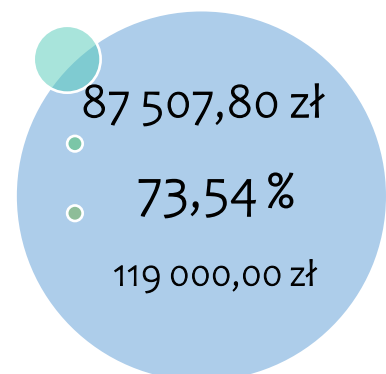
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 457 281,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 436 760,05 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,51%. Środki te przeznaczono na:

- Zakłady gospodarki mieszkaniowej - 300 000,00 zł
- Gospodarka gruntami i nieruchomościami 136 760,05 zł

Działalność usługowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 119 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 87 507,80 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 73,54%. Środki te przeznaczono na:

- Plany zagospodarowania przestrzennego – 615 zł,
- Zadania z zakresu geodezji i kartografii - 8 077,80 zł,
- Cmentarze - 67 000,00 zł,
- Pozostała działalność - 11 815,00 zł.

4 049 092,55 zł

88,80 %

4 559 865,02 zł

Administracja publiczna

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 4 559 865,02 zł, zaś zrealizowane w kwocie 4 049 092,55 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 88,80%. Środki te przeznaczono na:

- Urzędy wojewódzkie - 86 306,00 zł,
- Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) - 237 417,04 zł
- Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) - 3 647 648,43 zł,
- Spis powszechny i inne - 27 776,99 zł,
- Promocja JST - 36 594,09 zł,
- Pozostała działalność - 13 350,00 zł

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 295 400,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 252 737,23 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 85,56%. Środki te przeznaczono na:

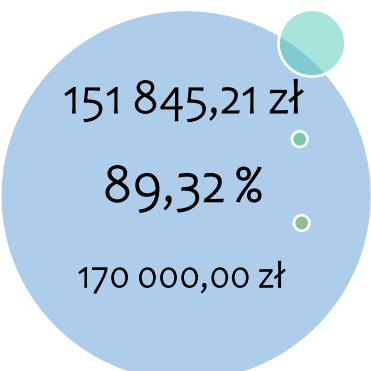
- Ochotnicze straże pożarne - 218 375,14 zł
- Zarządzanie kryzysowe - 34 362,09 zł

252 737,23 zł

85,56 %

295 400,00 zł

151 845,21 zł

89,32 %

170 000,00 zł

Obsługa długu publicznego

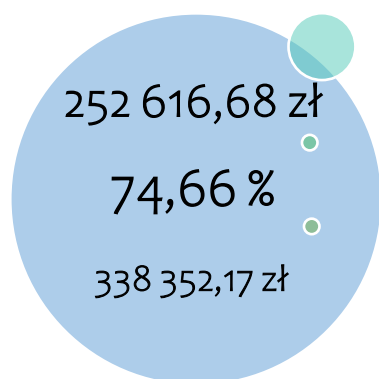
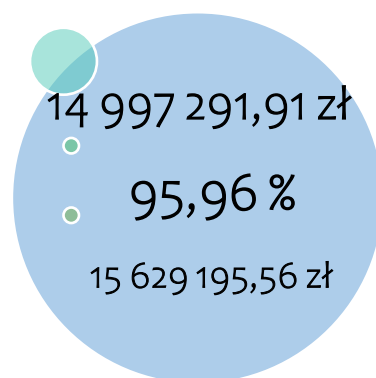
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 170 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 151 845,21 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 89,32%. Środki te przeznaczono na:

- Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań JST zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki.

Oświata i wychowanie

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 15 629 195,56 zł, zaś zrealizowane w kwocie 14 997 291,91 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,96%. Środki te przeznaczono na:

- Szkoły podstawowe - 9 994 052,93 zł,
- Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych - 54 653,63 zł,
- Przedszkola - 2 550 828,95 zł,
- Dowożenie uczniów do szkół - 202 579,69 zł,
- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 38 019,00 zł,
- Stołówki szkolne i przedszkolne - 740 710,03 zł,
- Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego - 191 380,16 zł,
- Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych - 501 624,46 zł,
- Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych - 105 806,59 zł,
- Pozostała działalność - 617 636,47 zł,

Ochrona zdrowia

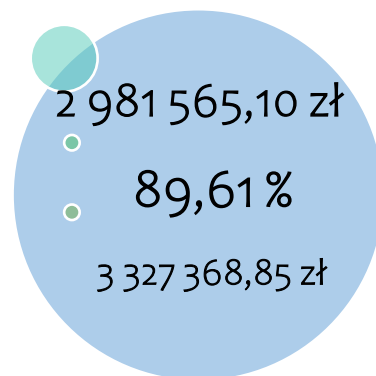
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 338 352,17 zł, zaś zrealizowane w kwocie 252 616,68 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 74,66%. Środki te przeznaczono na:

- Zwalczanie narkomanii - 2 924,48 zł,
- Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 211 254,90 zł,
- Pozostała działalność - 38 437,30 zł

Pomoc społeczna

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 3 327 368,85 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2 981 565,10 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 89,61%. Środki te przeznaczono na:

- Domy pomocy społecznej - 447 007,62 zł,
- Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 44 661,46 zł,
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 26 087,80 zł,
- Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 291 677,14 zł,
- Dodatki mieszkaniowe - 151 873,22 zł,
- Zasiłki stałe - 321 005,11 zł,
- Ośrodki pomocy społecznej - 1 086 265,36 zł,
- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 227 500,80 zł,
- Pomoc w zakresie dożywiania - 136 747,60 zł,
- Pozostała działalność - 248 738,99 zł,

277 594,18 zł

87,55 %

317 070,00 zł

Edukacyjna opieka wychowawcza

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 317 070,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 277 594,18 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 87,55%. Środki te przeznaczono na:

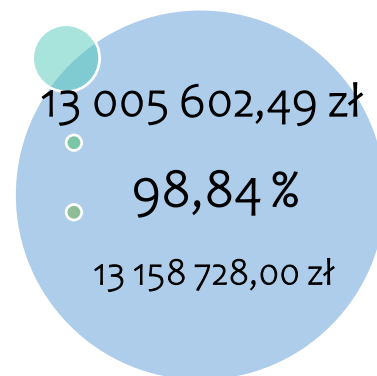
- Świetlice szkolne - 227 587,57 zł,
- Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – 4 109,51 zł,
- Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym - 45 638,10 zł,
- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 259,00 zł,

Rodzina

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 13 158 728,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 13 005 602,49 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 98,84%.

Środki te przeznaczono na:

- Świadczenie wychowawcze - 8 717 431,25 zł,
- Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 3 902 934,82 zł,
- Karta Dużej Rodziny - 472,76 zł,
- Wspieranie rodziny - 144 393,58 zł,
- Rodziny zastępcze - 127 180,90 zł,
- Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 40 670,00 zł,
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów - 72 519,18 zł,

4 897 981,80 zł

92,32 %

5 305 632,20 zł

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 5 305 632,20 zł, zaś zrealizowane w kwocie 4 897 981,80 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 92,32%. Środki te przeznaczono na:

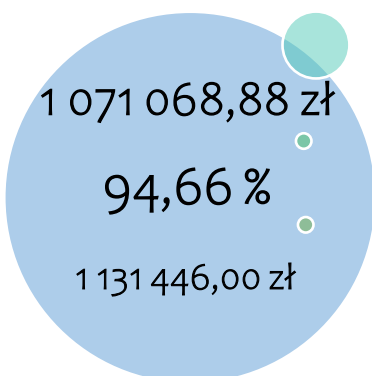
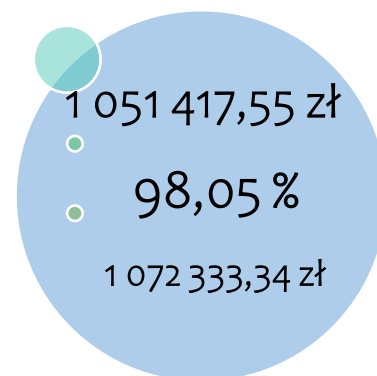
- Gospodarka odpadami komunalnymi - 2 934 609,99 zł,
- Oczyszczanie miast i wsi - 1 012 063,71 zł,
- Utrzymanie zieleni w miastach i gminach - 450 709,55 zł,
- Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu - 9 000,00 zł,
- Oświetlenie ulic, placów i dróg - 424 209,78 zł,
- Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami - 12 999,80 zł,
- Pozostała działalność - 54 388,97 zł,

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 072 333,34 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 051 417,55 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 98,05%.

Środki te przeznaczono na:

- Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby - 870 811,75 zł,
- Biblioteki - 147 330,00 zł,
- Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami - 9 300,00 zł,
- Pozostała działalność - 23 975,80 zł,

Kultura fizyczna

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 131 446,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 071 068,88 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 94,66%. Środki te przeznaczono na:

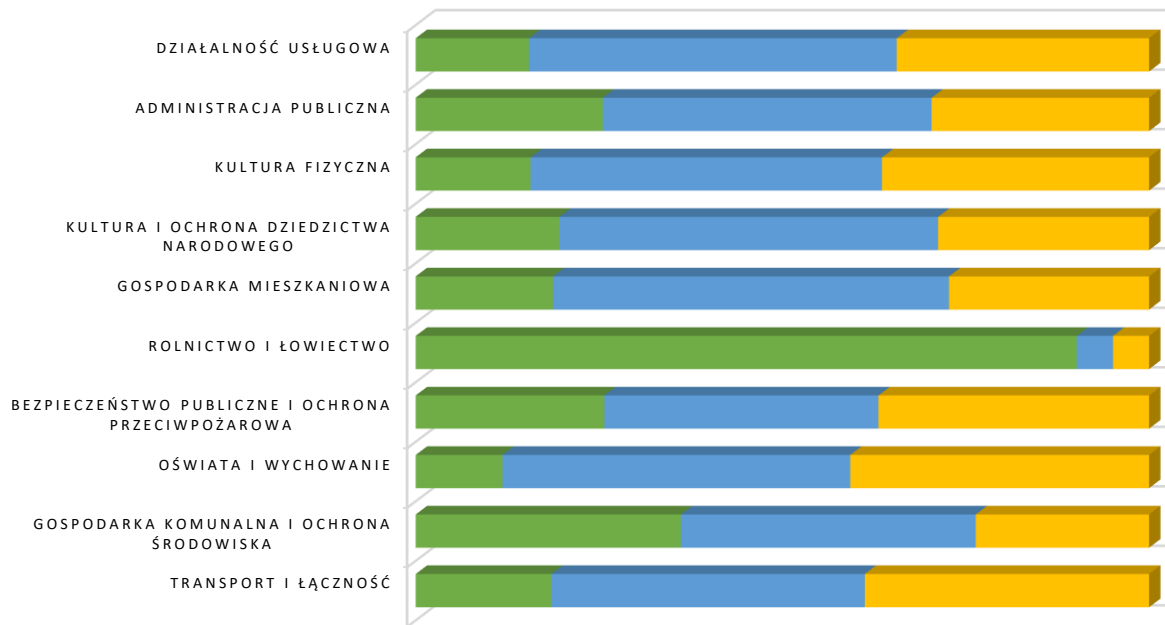
- Obiekty sportowe - 45 715,81 zł,
- Zadania w zakresie kultury fizycznej - 1 017 173,90 zł,
- Pozostała działalność - 8 179,17 zł,

WYDATKI MAJĄTKOWE

Wydatki majątkowe Gminy Lubawka w 2021 roku zostały wykonane na poziomie 5 039 808,50 zł, tj. w 80,08% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 6 293 479,81 zł. Wartości zrealizowanych w 2021 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Wykres 13 Realizacja planu wydatków majątkowych w 2021 roku w Gminie Lubawka wg działów klasyfikacji budżetowej

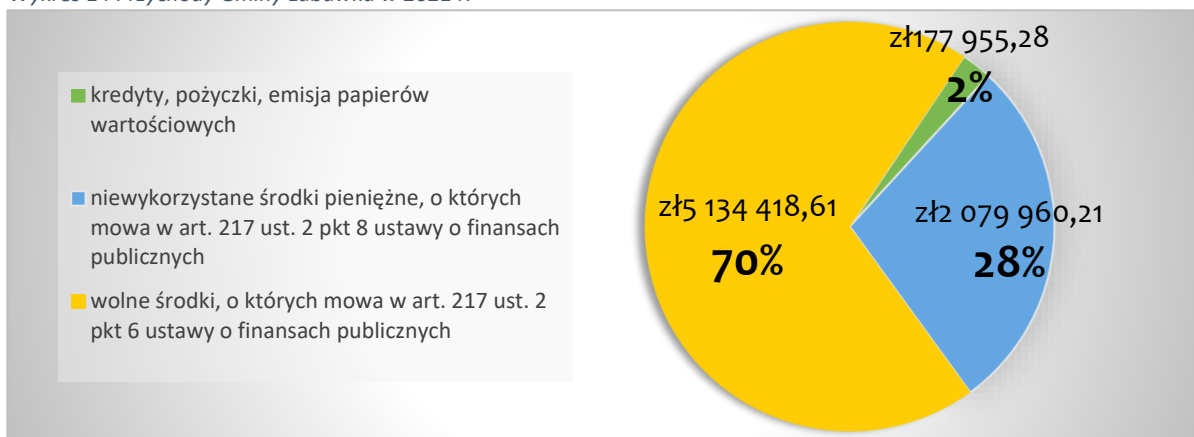

	01.01.2021	31.12.2021	WYKONANIE
Transport i łączność	1 129 200,00 zł	2 604 200,00 zł	2 363 834,24 zł
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 319 099,00 zł	1 465 014,04 zł	861 921,75 zł
Oświata i wychowanie	216 000,00 zł	864 790,45 zł	743 345,47 zł
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	350 000,00 zł	509 010,00 zł	502 071,22 zł
Rolnictwo i łowiectwo	3 104 000,00 zł	170 311,32 zł	169 090,00 zł
Gospodarka mieszkaniowa	100 000,00 zł	288 300,00 zł	145 618,49 zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	57 976,00 zł	152 854,00 zł	85 096,03 zł
Kultura fizyczna	33 000,00 zł	101 000,00 zł	76 747,90 zł
Administracja publiczna	60 000,00 zł	105 500,00 zł	69 783,40 zł
Działalność usługowa	10 000,00 zł	32 500,00 zł	22 300,00 zł

PRZYCHODY

Przychody w 2021 roku zrealizowano w łącznej kwocie 7 392 334,10 zł (co stanowi 149,14% planu).

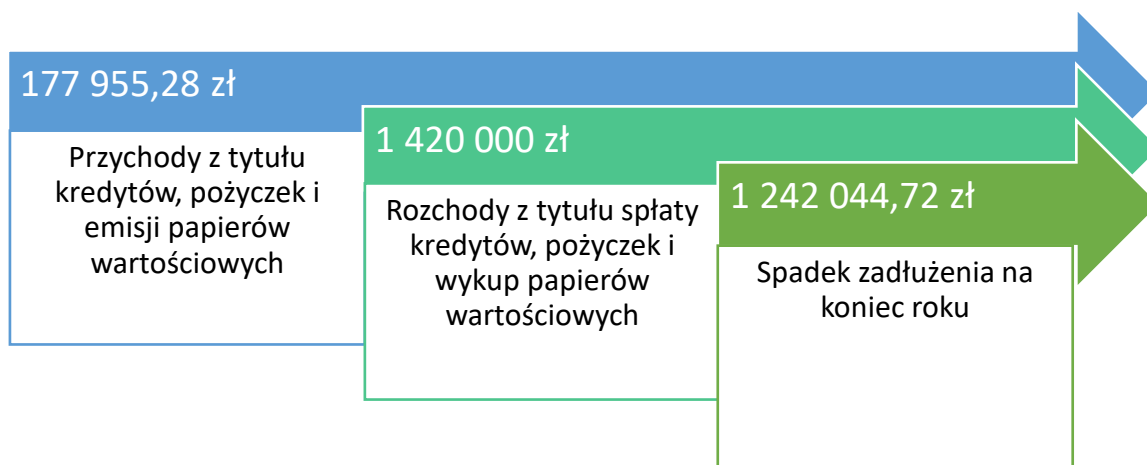
Wykres 14 Przychody Gminy Lubawka w 2021 r.

ROZCHODY

Rozchody w 2021 roku zrealizowano w łącznej kwocie 1 420 000,00 zł (co stanowi 100,00% planu). Kwota ta została przeznaczona na spłatę kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

Wykres 15 Stan zadłużenia na koniec 2021 roku w Gminie Lubawka

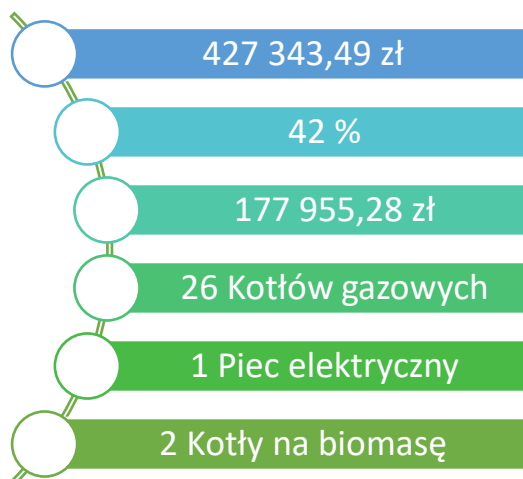

REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W gminie w 2021 r. obowiązywała Strategia Rozwoju Gminy Lubawka na lata 2017 – 2023. Według jej założeń „wizją Gminy Lubawka jest kształtowanie i utrwalanie postaw przedsiębiorczych zarówno na wsi, jak i w mieście – aktywności, zaangażowania, kierowania swoim życiem – od najmłodszych lat do wieku senioralnego, tworzenia przyjaznych warunków do powstawania własnych przedsiębiorstw, w tym w obszarze rolniczym, a także budowanie wspólnoty, opartej o wzajemny szacunek, zaufanie i tolerancję, opierając się przy tym o największy atut, wskazywany przez wszystkich mieszkańców, którym jest położenie Gminy – wśród gór, pięknej przyrody i bezpośrednio graniczącej z Republiką Czeską.” Promowanie walorów turystycznych i terytorialnych Gminy jest najważniejszym i głównym celem Gminy, a ich prawidłowe wykorzystanie pozwoli osiągnąć cele pośrednie tj. rozwój gospodarki, systematyczny rozwój infrastruktury, zwiększanie poziomu bezpieczeństwa i jakości środowiska naturalnego a ostatecznie poprawa jakości życia mieszkańców.

EKOLOGIA I ŚRODOWISKO

W ramach wykonywania zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gmina Lubawka organizowała zajęcia edukacyjne w szkołach dotyczące bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Ponadto wdrożono działania programowe w zakresie ogrzewania węglowego. Z środków budżetowych Gminy Lubawka oraz pożyczki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Gmina Lubawka zakończyła realizację projektu pn. "Likwidacja lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na terenie Gminy Lubawka - Edycja 4", obejmującego wymianę przez mieszkańców nieekologicznych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym.

Efektom Programu było udzielenie dofinansowania 29 mieszkańcom Gminy Lubawka na łączną kwotę 177 955,28 zł przy całkowitej wartości inwestycji wynoszącej 427 343,49 zł, co dało prawie 42% zwrotu poniesionych kosztów. Dzięki temu mieszkańcy Gminy zainstalowali 26 kotłów gazowych o mocy 585 kW, 1 piec elektryczny o mocy 8 kW i 2 kotły na biomasę o mocy 22 kW.

Celem Programu była redukcja emisji zanieczyszczeń, a w efekcie poprawa kondycji środowiska. Poniższa tabela przedstawia, w jaki sposób te małe działania wpływają na nasze środowisko:

Rodzaj zanieczyszczenia	Jednostka	Emisja przed realizacją przedsięwzięcia	Emisja po realizacji przedsięwzięcia	Osiągnięty efekt ekologiczny Mg/rok
Pył PM 10,	Mg	0,411	0,003	0,408
Pył PM 2,5	Mg	0,368	0,003	0,365
CO₂	Mg	167,607	101,150	66,457
Benzo(a)piren	kg	0,489	0,001	0,488
SO₂	Mg	1,612	0,002	1,610
NO_x	Mg	0,300	0,115	0,185

Co jeszcze robimy dla naszego Lokalnego środowiska?

W trakcie roku 2021 prowadzone były prace pielęgnacyjne drzew i krzewów na terenach komunalnych, co pozwala małymi krokami przyczyniać się do ogólnolokalnego poczucia wspólnego dobra i zachęca do dbania o wspólne tereny zielone. Ponadto Zarządca terenów zielonych ZGM w ramach zawartego porozumienia prowadzi bieżące utrzymanie skwerów i zieleńców.

Program opieki nad zwierzętami

Realizacja Programu wynika on zapisów ustawy o ochronie zwierząt i obejmuje zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami. Jego głównym zadaniem jest odłów i pobyt w schronisku bezdomnych zwierząt, dokarmianie i sterylizacja. W ramach realizacji zadań programowych w 2021 r. przekazano do schroniska 2 psy, na które przeznaczono kwotę 3 800,00 zł.

Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu to 27000 zł. I została zaplanowana w budżecie Gminy Lubawka. W ramach tej kwoty Gmina wydatkowała 7 500 zł dla lekarza weterynarii za świadczenie usług opieki nad bezdomnymi zwierzętami, 13 166 zł na usługi weterynaryjne, leczenie i sterylizacje. Łącznie Gmina przeznaczyła w 2021 r. na ten cel 25.760 zł ze środków własnych.

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Projekt „Aktywni w działaniu”

Na podstawie umowy partnerskiej z dnia 09.01.2020 r. zawartej ze Spółdzielnią Socjalną PARASOL w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020

współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego zrealizowano Projekt Aktywni w Działaniu. W ramach tego projektu podjęto poniższe działania:

- Działania 9.1 Aktywna integracja:
  - Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne

Kwota dofinansowania przeznaczona na realizację powyższego Projektu wyniosła 5 167,69 zł.

PROGRAMY:

„Wspieraj seniora”

Program realizowany w MGOPS w ramach Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Podstawowym celem programu było działanie na rzecz ochrony Seniorów przed zakażeniem Covid-19. W ramach realizacji zadań programu podjęto działania polegające na organizowaniu i realizowaniu usług wsparcia, polegających na dostarczaniu zakupów zawierających artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej dla osób w wieku 70 lat i więcej, którzy ze względu na trwający stan epidemii pozostali w domu.

Zgodnie z programem całość zadania była finansowana ze środków budżetu państwa, a kwota dofinansowania wyniosła 5 068,09 zł.

„Opieka Wytchnieniowa”

Program resortowy współfinansowany z Funduszu Solidarnościowego i prowadzony przez MGOPS. W ramach programu realizowane było wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami równoważnymi.

Kwota dofinansowania na ten cel wyniosła 65 495,52 zł i zgodnie z założeniami programu 100% tej kwoty pochodziło ze środków Funduszu Solidarnościowego (środki pozabudżetowe).

„Senior + Edycja 2021 Moduł II”

MGOPS w 2021 r. realizował program wieloletni na lata 2015-2020, którego celem była realizacja podstawowych usług polegających na udzieleniu pomocy w czynnościach dnia codziennego, zapewnieniu minimum jednego posiłku, w szczególności gorącego oraz innych usług wspomagających,

dostosowanych do potrzeb seniorów. Ponadto w ramach tego programu od stycznia 2018 r. działa Dzienny Dom Pobytu Senior + w miejscowości Bukówka 50 b.

Na realizację założeń programu przeznaczono kwotę 237 268,11 zł, która była współfinansowana z dotacji celowej kwotą 57 316,00 zł.

“Posiłek w szkole i w domu” [\[Patrz: str. 53\]](#)

Wieloletni program rządowy na lata 2019-2023 realizowany przez MGOPS w 2021 r. Program ten był współfinansowany w formie dotacji celowej i polegał na zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych (zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych). Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- Posiłek,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Kwota dofinansowania przeznaczona na ten cel wyniosła 83 600,00 zł.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wykonanie Programu polegało na realizacji poszczególnych etapów i celów Programu.

Cel szczegółowy:

1. Rozwój systemu pomocy rodzinie i dziecku.
  - a. wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
  - b. Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej;
  - c. Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci;
  - d. Zapewnienie rodzinom z dziećmi wsparcia psychologicznego, pedagoga rodzinnego;
  - e. Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
  - f. Działalność Placówki Wsparcia Dziennego;

- g. Organizowanie wypoczynku dla dzieci;
  - h. Pomoc w zabezpieczeniu potrzeb mieszkaniowych rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie (art.4 ust. 3. ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”).
2. Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach.
- a. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin w których opiekunowie pozostają bez pracy;
  - b. Działalność profilaktyczna na rzecz przeciwdziałania: przemocy, uzależnień.
  - c. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego;
  - d. Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem alkoholowym, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - e. Uczestnictwo kuratorów zajmujących się problematyką rodziny, mających na celu wspieranie pracy asystenta rodziny;
  - f. Zapewnienie dostępności i poradnictwa specjalistycznego dla ofiar i sprawców przemocy.

W ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021, MGOPS skorzystał z dofinansowania wynagrodzenia asystentów rodziny w kwocie 3 000,00 zł. Środki zostały przeznaczone na wypłacenie dodatku do wynagrodzenia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 [\[Patrz str. 53\]](#)

Program Gminny przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lubawka z dnia 29 grudnia 2020r. (Uchwał Nr XV/208/20). Główne działania koncentrowały się m.in. na:

- zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- udzielaniu rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz

dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Jednym z istotnych działań wynikających z Gminnego Programu było finansowanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego oraz działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto w siedzibie MGOPS w Lubawce działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i członków ich rodzin oraz osób funkcjonujących w otoczeniu przyjmujących szkodliwie substancje psychoaktywne i ofiar przemocy w rodzinie.

W 2021r w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021r. wydatkowano łącznie kwotę 214 179,38 zł.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubawka na lata 2021-2030

Głównym założeniem Programu jest wsparcie mieszkańców w rozwiązywaniu ich problemów, w celu ostatecznego wyeliminowania ubóstwa we wszystkich jego przejawach przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Program przewiduje 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań. Cele te są następujące:

1. wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie,
2. wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo,
3. zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt,
4. zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie,
5. osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt,
6. zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi,
7. zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie,
8. promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi,

9. budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność,
10. zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami,
11. uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu,
12. zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji,
13. podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,
14. chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony,
15. chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej,
16. promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu,
17. wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Oczekiwanym efektem realizacji strategii będzie zwiększenie zamożności mieszkańców Gminy Lubawka (a w ostateczności całego społeczeństwa) oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Monitoring prowadzony będzie w trybie ciągłym, zaś raz na 2 lata przeprowadzana będzie ewaluacja bieżąca, która odbędzie się w 2023 r. Ewaluacja całościowa przeprowadzona zostanie w roku 2030 i związana będzie z rozpoczęciem prac nad kolejnym dokumentem strategicznym.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

Program profilaktyki 40 PLUS

Od sierpnia 2021r. Gmina Lubawka realizuje zadania z zakresu profilaktyki najczęściej występujących problemów zdrowotnych u osób powyżej 40 r.ż. Korzystają z niego nie tylko mieszkańcy gminy Lubawka, ale także osoby z gmin ościennych, gdyż program ten realizowany jest tylko w nielicznych jednostkach.

Cele Programu:

Każda osoba po ukończeniu 40 roku życia może samodzielnie, poprzez IKP (internetowe konto pacjenta) lub infolinię po wypełnieniu ankiety, uzyskać skierowanie na badania. W pakietach realizowane są badania: morfologia krwi obwodowej z wzorem odsetkowym, płytki krwi, stężenie cholesterolu całkowitego, stężenie glukozy we krwi, poziom kreatyniny we krwi, badanie ogólne moczu, poziom kwasu moczowego we krwi, PSA (mężczyźni), kontrolny profil lipidowy, krew utajona w kale, AlAt, AspAT, GGTP.

Program profilaktyki raka szyjki macicy

Badanie cytologiczne to skuteczne, bezbolesne i bezpieczne badanie komórek z szyjki macicy, które pozwala na wczesnym etapie wykryć stany przednowotworowe i nowotworowe szyjki macicy, w czasie kiedy nie ma żadnych objawów.

Cele programu:

Program skierowany jest do kobiet wieku 25–59 lat, które są zdrowie i nie odczuwają żadnych dolegliwości. Naszym głównym celem jest zmniejszenie liczby kobiet, które chorują i umierają na raka szyjki macicy do poziomu osiągniętego w krajach, które przodują w tym zakresie poprzez:

- uświadomienie kobietom jak ważne są badania profilaktyczne,
- zachęcenie kobiet do regularnego wykonywania cytologii.

Cytologię można zrobić w ramach programu raz na trzy lata jednak, jeśli występują u pacjentki czynniki ryzyka, takie jak zakażenie wirusem deficytu odporności typu ludzkiego, wirusem brodawczaka ludzkiego lub pacjentka przyjmuje leki immunosupresyjne, wtedy możliwe jest wykonanie kolejnego badania po roku.

Profilaktyka nowotworu piersi

. Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet. Szacuje się, że rocznie raka piersi rozpoznaje się u 1,5 miliona kobiet na całym świecie, a około 400 tysięcy umiera z tego powodu. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na skuteczność leczenia jest wykrycie nowotworu w jak najwcześniejszym stadium rozwoju. Najlepszym sposobem wczesnego wykrycia zmian w piersi jest badanie mammograficzne. Każda kobieta powinna wykonać mammografię co dwa lata, jeśli lekarz nie zaleci inaczej. Rak piersi wczesnie wykryty jest niemal w 100% uleczalny. A więc warto badać się systematycznie i nie dopuścić do rozwoju choroby.

Profilaktyka nowotworowa w tym zakresie realizowana jest przez położną środowiskową w trakcie wizyt patronażowych.

PLAN NAPRAWCZY SPZOZ:

Program naprawczy obejmował działania na lata 2020-2022 i zakładał kontynuację zamierzeń poprzedniego programu sporządzonego na lata 2018-2020. Program zakłada podjęcie działań, które są w zakresie możliwości SPZOZ Lubawka i miał na celu uzyskanie poziomu kosztów i przychodów zapewniających ich bilansowanie, czyli osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie większym lub równym zero. Prognozowane dane były jednak niepewne, w związku z funkcjonowaniem systemu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej w kraju oraz sytuacją epidemiologiczną.

Planowane działania naprawcze na lata 2020-2022:

Osiągnięcie maksymalnych przychodów możliwych do uzyskania w zakresie prowadzonej działalności finansowanej przez NFZ oraz poszukiwania pozostałych źródeł przychodów, zwiększenie przychodów ze sprzedaży usług, które nie są finansowane przez NFZ. Osiągnięcie tego celu zaplanowano poprzez realizację poszczególnych etapów:

- Położenie szczególnego nacisku na program działań profilaktycznych chorób układu krążeniowego CHUK oraz inne programy profilaktyczne;
- Podjęcie dodatkowych działań celem pozyskania nowych pacjentów;
- Utrzymywanie kosztów na minimalnym poziomie, gwarantując tym samym ciągłość działania na optymalnym poziomie jakościowym, głównie stopniowe wprowadzanie zatrudnienia pracowników w formie umów cywilno-prawnych, których koszty są elastyczne, uzależniające wynagrodzenie od udzielanych świadczeń;
- Poszukiwanie chętnych na wynajem posiadanej zawyżonej bazy lokalowej.

Podsumowanie roku 2021:

W analizowanym roku podpisano umowę oraz realizowano program profilaktyczny 40 PLUS. Pozyskano środki pieniężne w ramach działań profilaktycznych chorób układu krążeniowego CHUK. Niestety nie udało się podpisać umowy na realizację szczepień przeciw Covid-19, jednak SPZOZ wykonuje odpłatnie testy antygenowe w kierunku Covid-19, pozyskując tym samym dodatkowe środki pieniężne i jednocześnie pozyskując pacjentów. W roku 2021 placówka zanotowała nieznaczny wzrost liczby pacjentów, mimo ujemnemu przyrostowi naturalnemu na terenie Gminy Lubawka.

W 2021 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej poniósł stratę finansową w wysokości ~ 30 000 zł. Wynika to z konieczności udzielania świadczeń w trzech ośrodkach zdrowia, a co za tym idzie wysokich kosztów utrzymania nieruchomości i przeprowadzania bieżących remontów, konserwacji oraz przeglądów (elektrycznych, budowlanych) budynków. Ponadto znaczący wpływ na

stale rosnące koszty mają czynniki zewnętrzne takie jak np. rosnące koszty energii i gazu oraz materiałów medycznych, środków ochrony osobistej, zła i niestabilna polityka finansowania świadczeń medycznych czy inne.

Ponadto ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia pracowników wykonujących zawody medyczne oraz podnoszenie minimalnego wynagrodzenia bez zabezpieczenia dodatkowych środków na ten cel, znacząco pogorszyła wynik finansowy.

OŚWIATA

Programy realizowane w placówkach oświatowych Gminy Lubawka w 2021 roku:

- Sprawny Dolnoślązaczek
- Gimnastyka dla zdrowia
- Szkolny Związek Sportowy
- Umiem pływać

Programy realizowane były przy współfinansowaniu przez Dolnośląską Federację Sportu i Szkolny Związek Sportowy "Dolny Śląsk" we Wrocławiu. Łącznie na realizację zadań w ramach powyższych Programów wydatkowano kwotę 3 700,00 zł.

Sprawny Dolnoślązaczek

W ramach realizacji zadań wynikających z Programu Gmina Lubawka była współorganizatorem szkolnych zajęć sportowych, w których łącznie uczestniczyło 52 dzieci, z czego 40 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubawce i 12 w Szkole Podstawowej w Miskowicach.

Gimnastyka dla zdrowia

W zajęciach organizowanych w ramach Programu uczestniczyło 12 dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Chełmsku Śląskim. Na realizację zajęć sportowych przeznaczono 100 zł jako wynagrodzenie nauczycieli.

Szkolny Związek Sportowy

W ramach realizacji zadań Programu Gmina wspomagała organizację zajęć sportowych dla 140 uczniów, z czego 80 uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce, 40 uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Chełmsku Śląskim i 20 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Miskowicach. Na ten cel Gmina przeznaczyła 600 zł.

Umiem pływać

W zajęciach organizowanych w ramach Programu „Umiem pływać” brało udział 120 dzieci, dla których stworzono możliwość uczęszczania na pływalnię w celu nauki pływania. Na organizację zajęć na pływalni przeznaczono kwotę 3 000,00 zł, z których skorzystało:

- 60 uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce,
- 30 uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Chełmsku Śląskim,
- 30 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Miskowicach.

UCHWAŁY RADY MIASTA

W 2021 r Radni Gminy Lubawa na posiedzeniach rady miejskiej podjęli 122 uchwały dotyczące działalności Gminy w tym 15 stanowiących akty prawa miejscowego, w tym:

- 29 uchwał w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy;
- 39 uchwał dotyczących nieruchomości;
- 12 uchwał w sprawie ustalenia wysokości podatków i opłat;
- 15 uchwał w sprawie zmiany regulaminów i przyjęcia programów jednostek organizacyjnych;
- 11 uchwał w sprawach kadrowych JST;
- 5 uchwał w sprawie ustalenia metod dokonywania czynności prawnych;
- 8 uchwał w sprawach obywatelskich
- 3 uchwały z kategorii *Inne*

105 uchwał podjętych w 2021 r. ma status *Wykonane*, co świadczy o terminowej ich realizacji.

POROZUMIENIA MIĘDZYGMINNE, STOWARZYSZENIA JST, WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W 2021 roku Uchwałą nr XI/269/21 Rady Miejskiej w Lubawce podjęto decyzję o nawiązaniu współpracy z gminą Ustka w dziedzinach: kultury, edukacji i nauki, sportu, turystyki i rekreacji, historii i tradycji społeczności lokalnych, promocji gospodarczych i biznesowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi. Umowa o partnerstwie została podpisana dnia 11 września 2021 roku w Objeździe – gmina Ustka przez Burmistrza Miasta Lubawka Ewę Kocembę oraz Wójta Gminy Ustka Annę Sobczuk-Jodłowską.

INWESTYCJE

Gmina Lubawka w 2021 r. zaplanowała realizację inwestycji na kwotę 6 293 479,81 zł, które dotyczyły min. rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej, infrastruktury drogowej, budowy placów zabaw czy edukacji. Powyższy plan zrealizowano w 80% i ostatecznie gmina zrealizowała na swoim terenie inwestycje o łącznej wartości 5 039 808,50 zł. Poniżej przyjrzymy się poszczególnym grupom inwestycji, których zadaniem była rozbudowa i podniesienie standardów życia w Gminie Lubawka.

INFRASTRUKTURA DROGOWA

W zakresie infrastruktury Gmina Lubawka zaplanowała na rok 2021 przebudowę dróg publicznych na kwotę 2 604 200,00 zł. W zakresie podjętych czynności wykonano przebudowę drogi gminnej ul. Przyjaciół Żołnierza w Lubawce, a koszt tej inwestycji wyniósł 2 228 220,00 zł oraz mniejszych dróg na terenie Gminy Lubawka w kwocie 135 614,24 zł. Podczas realizacji tych inwestycji wyremontowano łącznie 570,0 mb dróg oraz 570,0 mb długości chodnika. Nie udało się niestety zrealizować zaplanowanej wcześniej inwestycji w postaci przebudowy dróg gminnych przy ul. Brzozowej i ul. Świerkowej w Lubawce, których koszt szacowano na kwotę 180 000,00 zł.

W ramach inwestycji drogowych realizowanych na terenie Gminy Lubawka dokonano również przebudowy rowów przydrożnych o łącznej długości 100 m. W zakresie tego zadania wykonano takie prace jak:

- budowa ścianek czołowych wraz umocnieniem skarp i dna – 20 m,
- wpust deszczowy uliczny typowy fi500 z rusztem 400x600 klasy d400 z zawiasem i rygłem z przejściem szczelnym, z osadnikiem gł. 0,8m, z łapaczem zanieczyszczeń stałych w postaci wiaderka wraz z montażem i podsypką tłuczniową gr. ok. 15 cm. – 35 szt.
- studnia deszczowa z prefabrykatów betonowych fi1000 z włazem fi 600 dostosowanym do rodzaju nawierzchni klasy d400 i betonową płytą odciążającą wraz z montażem i podsypką tłuczniową gr. 15 cm. – 10 szt.
- kanał deszczowy z PVC sn8 fi400 wraz z podsypką i zasypką – 340 mb
- przykanalik z rur PVC u fi 160 – 100 mb
- przepusty pod zjazdami fi 500 pp – 145 mb

INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA

W trakcie roku 2021 Gmina Lubawka przeprowadziła rozbudowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a całość inwestycji oszacowano na kwotę 160 311,32 zł. Realizacja tego zadania została zakończona na poziomie 99,2%, co stanowi kwotę 159 090,00 zł. W ramach tej inwestycji wykonano rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej Gminy Lubawka – dz. nr 674/3 i 810/10 obręb Miskowice o wartości 157 590,00 zł oraz w Chełmsku Śląskim na ul. Podhalańskiej i ul. Sądeckiej o wartości 1 500,00 zł.

DOTACJE CELOWE

Gmina Lubawka na rok 2021 udzieliła mieszkańcom szeregu dotacji celowych na łączną kwotę 573 800,00 zł, m.in. na:

- dofinansowanie budowy studni w wysokości 10 000,00 zł
- dofinansowanie inwestycji ZGM na kwotę 142 345,43 zł
- na dofinansowanie kosztów wymiany kotłów opalanych węglem na ogrzewanie ekologiczne (w ramach programu WFOŚiGW Likwidacja lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na terenie Gminy Lubawka) na kwotę 177 955,28 zł
- na Modernizację oświetlenia dużego i małego wyciągu dla MGOK w wysokości 17 750,00 zł
- na zakup kosiarki-traktorka wraz z osprzętem dla MGOK w wysokości 46 089,00 zł

SZKOLNICTWO I EDUKACJA

W ramach wsparcia dla szkolnictwa na terenie Gminy Lubawka w 2021 r. zrealizowano 13 inwestycji na łączną kwotę 743 345,47 zł. W ramach tego działu zrealizowano 2 projekty w 4 placówkach szkolnych i szkolno-przedszkolnych:

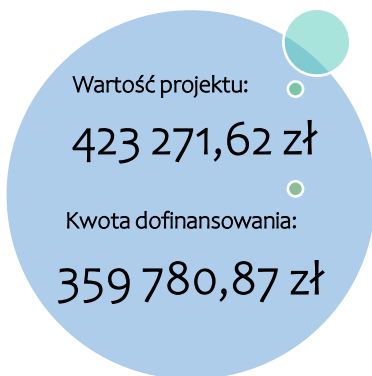
- Edukacja sposobem na sukces - koszt programu: 40 190,45 zł
- Laboratoria Przyszłości w Szkole Podstawowej Miskowice – koszt program: 30 000,00 zł
- Laboratoria Przyszłości – Zespół Szkół Ponadpodstawowych Chełmsko Śląskie – koszt programu: 70 000,00 zł
- Laboratoria Przyszłości – Zespół Szkół Ponadpodstawowych Lubawka – koszt programu: 75 892,00 zł

Ponadto w Gminie Lubawka zrealizowane zostały Projekty związane z Oświatą na łączną kwotę 2 392 709,55 zł + 39 993,14 €. Projekty w znacznym stopniu sfinansowane zostały ze środków unijnych i dofinansowań celowych (2 013 810,38 zł).

Projekty miękkie:

1. „Mali Geniusze – rozwój uczniów w Gminie Lubawka”

- działania w projekcie: zajęcia z uczniami, zakup sprzętu do szkół, studia, kursy i szkolenia dla nauczycieli;
- działania w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubawce i w Chełmsku Śląskim
- realizacja od 2018, zakończony w 2021 r.

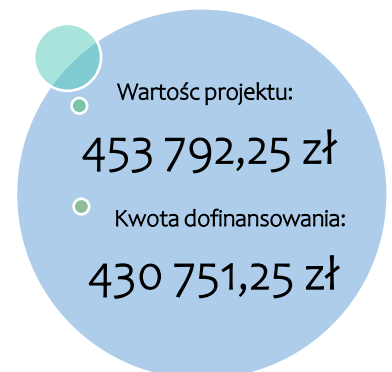

2. „Zdolne Przedszkolaki z Gminy Lubawka”

- działania w projekcie: zajęcia z wychowankami przedszkoli, w tym z dziećmi z niepełnosprawnością, wyposażenie 4 miejsc do pracy z dziećmi z niepełnosprawnością, zakup sprzętu do przedszkoli, studia, kursy i szkolenia dla nauczycieli;
- działania we wszystkich placówkach przedszkolnych Gminy Lubawka
- zakończony 31.07.2021 r.

3. „Edukacja sposobem na sukces”

- działania w projekcie: zajęcia z uczniami, zakup sprzętu do szkół, studia, kursy i szkolenia dla nauczycieli.
- działania w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubawce i w Chełmsku Śląskim
- zakończenie 31.03.2022 r.

Wartość projektu:

15 717,33 €

Kwota dofinansowania:

50 228,64 zł

4. „Sport nie zna granic”

- działania w projekcie: udział w zawodach sportowych uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce oraz uczniów szkół z Zaclerza.

5. „Zawody na pograniczu”

- działania w projekcie: udział w zawodach sportowych uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce oraz uczniów szkół z Zaclerza.

Wartość projektu:

24 275,81 €

Kwota dofinansowania:

24 275,81 €

Wartość projektu:

72 194,68 zł

Kwota dofinansowania:

44 340,62 zł

6. „Rośliny lecznicze na pograniczu”

- działania w projekcie: zajęcia, warsztaty tematyczne z przyrody, wycieczki przyrodnicze uczniów Szkoły Podstawowej w Miszkowicach szkół z Zaclerza.

Programy współfinansowane ze środków Gminy Lubawka i Dolnośląskiej Federacji Sportu we Wrocławiu:

- „Umiem pływać”
- „Sprawny Dolnoślązaczek”
- „Szkolny Klub Sportowy”
- Aktywnie spędzam czas na sportowo i kształtuję swoją postawę ciała prawidłowo”

Wartość powyższych programów wynosiła ok. 100 000,00 zł.

Poza powyższymi programami realizowanymi w placówkach edukacyjnych Gmina Lubawka powzięła inwestycje mające na celu rozwój, modernizację i poprawę bezpieczeństwa placówek szkolnych i wczesnoszkolnych, m.in.:

- Przebudowa parteru budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce na potrzeby utworzenia przedszkola w wysokości 350 490,40 zł
- Modernizacja boiska szkolnego w Miskowicach za kwotę 58 561,69 zł
- Monitoring w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chełmsku Śląskim na kwotę 14 584,92 zł
- Zagospodarowanie trybun sportowych i małej sceny szkolnej - Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chełmsku Śląskim w wysokości 19 520,00 zł
- Zakup sprzętu dydaktycznego i programów multimedialnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w wysokości 59 098,48 zł

Gmina zadbała również o zakup najpotrzebniejszego i niezbędnego wyposażenia funkcjonalnego, w zakresie którego dokonała poniższych zakupów:

- Zakup patelni do kuchni stołówki szkolnej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chełmsku Śląskim za kwotę 14 587,80 zł
- Zakup urządzenia do czyszczenia i dezynfekcji w Szkole Podstawowej w Miskowicach na kwotę 5 900,00 zł
- Zakup urządzenia do czyszczenia i dezynfekcji w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubawce na kwotę 5 900,00 zł
- Zakup wyposażenia do stołówki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubawce w wysokości 58 005,73 zł

FUNDUSZ SOŁECKI

Środki z Funduszu Sołeckiego w Gminie Lubawka na rok 2021 zostały zaplanowane do kwoty 179 242,04 zł. Celem wydatkowania tej kwoty miał być rozwój lokalny poszczególnych sołectw, które jak wiemy znajdują się w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami i najlepiej odpowiadają ich potrzebom. Poniżej znajduje się kilka przykładowych realizacji wykorzystujących środki z tej części budżetu gminy:

- Chełmsko Śląskie i Jarkowice zadbały o uzupełnienie punktów świetlnych na terenie sołectwa za kwotę 18 448,38 zł;

- Sołectwa: Chełmsko Śląskie, Jarkowice, Paczyn, Paprotki, Stara Białka, Błażkowa, Uniemyśl otrzymały środki w wysokości 34 004,52 zł, dzięki którym odnowione zostały place zabaw oraz zakupiono do nich dodatkowe wyposażenie;
- Sołectwo Miszkowice i Niedamirów otrzymały dofinansowanie do założenia fotowoltaiki na świetlicach wiejskich w wysokości 39 891,00 zł;
- Opawa i Stara Białka środki z Funduszu przeznaczyły na remont i wyposażenie świetlic wiejskich, a ich łączny koszt wyniósł 21 205,03 zł;
- Chełmsko Śląskie i Paprotki ponadto sfinansowały zakup i montaż monitoringu na boisku sportowym oraz urządzeń na siłownię zewnętrzną w kwocie 12 908,90 zł;
- Pozostałe środki z Funduszu w wysokości 16 513,80 zł Sołectwa wykorzystały na pokrycie bieżących wydatków związanych z naprawami, usługami i działalnością edukacyjną.

PRZESTRZEŃ MIEJSKA I ŚRODOWISKO

W ramach zaplanowanych inwestycji Gmina Lubawka zrealizowała w 2021 r. szereg projektów związanych z modernizacją i rozbudową przestrzeni miejsko-wiejskiej. Zdecydowanie najważniejszym i największym projektem w tym zakresie było zagospodarowanie przestrzeni publicznej Parku Watra w Lubawce oraz rozbudowa istniejącego w nim placu zabaw, którego koszty oscylowały w granicy 456 595,50 zł. Jest to największy park w Gminie Lubawka, miejsce spotkań i odbywania się imprez, dlatego jego przebudowa stanowiła ważny element modernizacji przestrzennej Gminy Lubawka. Do zadań z zakresu rozwoju i modernizacji gminy w roku 2021 dołączamy również takie zadanie jak:

- modernizacja, budowa i przebudowa oświetlenia na terenie gminy Lubawka za kwotę 126 850,00 zł;
- budowa paneli fotowoltaicznych na budynkach świetlic wiejskich w Niedamirowie i Miszkowicach, których koszt wyniósł 24 000,00 zł;
- zakup ruchomego witacza plenerowego za kwotę 7 766,22 zł.

Gmina Lubawka przeznaczyła w analizowanym roku kwotę 27 554,27 zł z Projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację Projektu „Łączy nas Bóbr”, który ma na celu budowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w obrębie sztucznego zbiornika wodnego "Bukówka".

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej i wydatki związane z utrzymywaniem prawidłowego stanu technicznego budynków remiz Gmina Lubawka przeznaczyła w 2021 r. kwotę 502 071,22 zł i tym samym zrealizowała swój plan w 99%.

INWESTYCJE WŁASNE

Gmina Lubawka w roku 2021 zaplanowała wydatki związane z codzienną pracą urzędu, na które przeznaczyła 101 000 zł. W związku z realizacją tego zadania Gmina poniosła koszty w wysokości 87 600,24 zł, które przeznaczono na zakup nieruchomości oraz zakup sprzętu komputerowego oraz innych urządzeń technicznych

GOSPODARKA

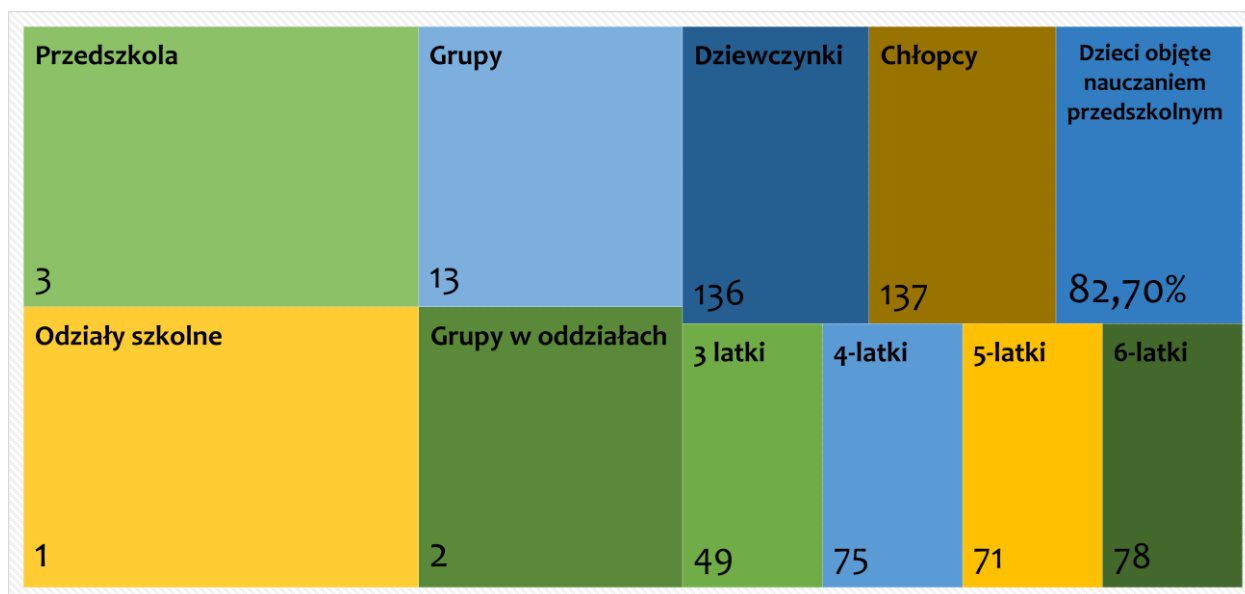
EDUKACJA

2154 mieszkańców gminy Lubawka jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata), w tym 329 dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat), 743 uczniów w wieku szkolnym (7-15 lat) i 1082 osoby w wieku 16-24 lat. Ponadto 224 dzieci w wieku 0-3 lata było objęte opieką w żłobkach.

PRZEDSZKOLA

Na terenie Gminy Lubawka funkcjonują 3 przedszkola publiczne w tym 1 oddział mieszczący się na terenie szkoły podstawowej. Przedszkola posiadają 13 grup przedszkolnych w tym 2 w szkołach podstawowych. Do przedszkoli uczęszczało w 2021 r. 273 dzieci (137 chłopców i 136 dziewczynek) w tym 37 dzieci w 2 grupach znajdujących się w oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej. Szczegółowe dane przedstawia wykres poniżej.

Wykres 16 Nauczanie przedszkolne w Gminie Lubawka

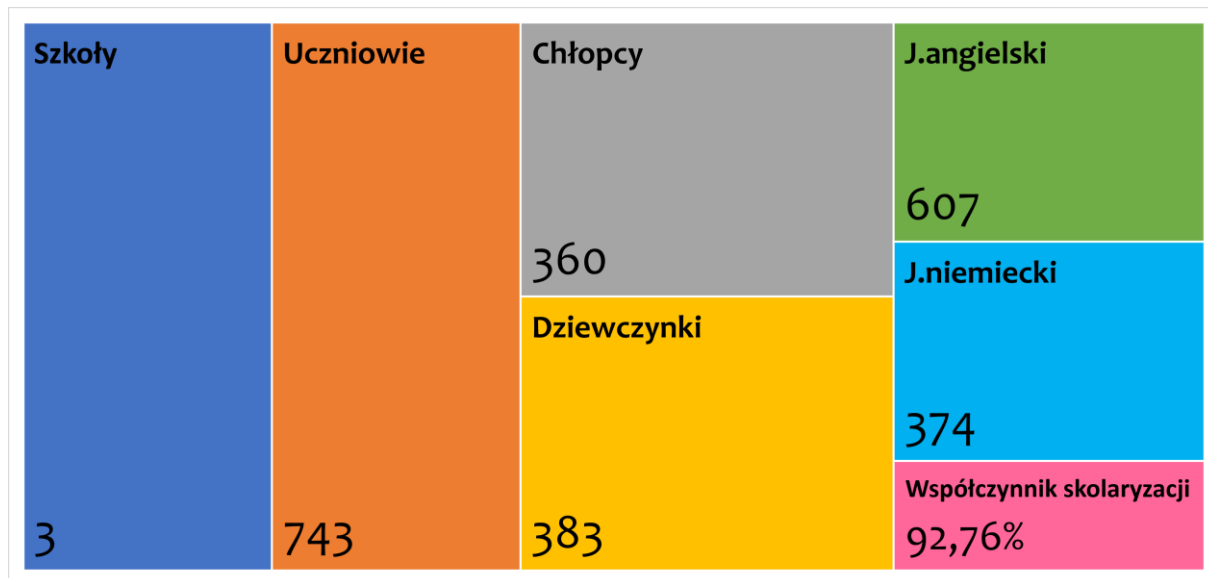
SZKOŁY PODSTAWOWE

Na terenie Gminy Lubawka funkcjonują 3 szkoły Podstawowe, posiadające 41 klas, do których uczęszcza 743 uczniów (360 chłopców i 383 dziewczynek). Współczynnik skolaryzacji² na terenie Gminy

² Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

w szkołach podstawowych wynosi 92,76%. Ponadto 607 osób w wieku 7 – 18 lat uczy się języka angielskiego a 374 języka niemieckiego.

Wykres 17 Szkoły Podstawowe w Gminie Lubawka

BIBLIOTEKI I OŚRODKI KULTURY

W gminie w 2021 r. funkcjonowało 2 biblioteki, które w pełni dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz 2 Ośrodki Kultury. Biblioteki obsługiwane są przez 2 pracowników, a ich księgozbiór wynosił 26 847 woluminów. W ciągu 2021 roku biblioteki obsłużyły 985 czytelników, którzy łącznie wypożyczyli na zewnątrz 15 379 woluminów. Biblioteki umożliwiają również swoim czytelnikom 3 komputery z dostępem do Internetu, umożliwiające przeglądanie zasobów na miejscu. Funkcjonujące na terenie Gminy Lubawka Ośrodki Kultury zorganizowały w 2021 roku 80 imprez kulturowych, w których łącznie uczestniczyło 2803 osoby. W ramach ich działalności funkcjonuje również 13 klubów/kół, w których przyjętych jest 233 osoby, a ich działalność sklasyfikować możemy następująco:

- fotograficzne i filmowe
- plastyczne/techniczne
- teatralne
- turystyczne i sportowo rekreacyjne
- seniora/Uniwersytet Trzeciego Wieku

POMOC SPOŁECZNA

Gmina Lubawka aktywnie wspiera rodziny zamieszkujące jej tereny, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki jej działaniom corocznie udaje się zmniejszyć liczbę rodzin/osób uzależnionych od pomocy instytucji publicznych oraz finansowania potrzebnego do zaspokojenia podstawowych potrzeb, co pozwala znacznie zbliżyć się do średniej dla całego Województwa Dolnośląskiego (~3,3%). W tym celu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szereg Programów Pomocowych, których głównymi beneficjentami są rodziny zagrożone ubóstwem, a w szczególności dzieci, rodziny przeżywające chwilowy kryzys ekonomiczny, rodziny borykające się z przemocą czy alkoholizmem.

Główne programy pomocowe realizowane na terenie Gminy Lubawka:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023
2. Program "Posiłek w Szkole i w Domu"
3. Program Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cele programów pomocowych:

1. Rozwój systemu pomocy rodzinie i dziecku poprzez:
  - a. wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
  - b. wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej
  - c. objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci
  - d. zapewnienie rodzinom z dziećmi wsparcia psychologicznego, pedagoga rodzinnego
  - e. zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dziecka w pieczy zastępczej
  - f. działalność placówki wsparcia dziennego
  - g. organizowanie wypoczynku dla dzieci
  - h. pomoc w zabezpieczeniu potrzeb mieszkaniowych rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art.4 ust. 3. ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”
2. Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach poprzez:

- a. działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin w których opiekunowie pozostają bez pracy.
- b. działalność profilaktyczna na rzecz przeciwdziałania: przemocy, uzależnień
- c. działania zespołu interdyscyplinarnego.
- d. pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem alkoholowym, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych
- e. uczestnictwo kuratorów zajmujących się problematyką rodziny, mających na celu wspieranie pracy asystenta rodziny.
- f. zapewnienie dostępności i poradnictwa specjalistycznego dla ofiar i sprawców przemocy.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021 – 2023

Gminny Program Wspierania Rodziny został ustanowiony uchwałą nr II/214/2021 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 05.02.2021 roku. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Lubawce. Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Celami szczegółowymi są rozwój systemu pomocy rodzinie oraz ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających.

Poniżej przedstawione zostaną informacje dotyczące realizacji w/w Programu w roku 2021. Na podstawie danych pochodzących z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawka poniżej opracowane zostały statystyki dotyczące realizacji założeń Programu Wspierania Rodzin w roku 2021.

Dane liczbowe za rok 2021 przedstawiają się następująco:

- Liczba asystentów rodziny – 2, w tym jeden zatrudniony na pół etatu
- Liczba rodzin pracujących z asystentem rodziny – 31

Formy wsparcia rodziny:

- Pomoc psychologiczna – 22 rodziny

- Rodziny współpracujące z kuratorem i asystentem – 15
- Dzieci z rodzin objęte pomocą asystenta rodziny, korzystające z Placówki Wsparcia Dziennego – 7
- Dzieci uczestniczące w koloniach letnich, objęte wsparciem asystenta rodziny – 2
- W 2021 roku Sąd umieścił 7 dzieci w pieczy zastępczej z czego 3 dzieci powróciło do rodziny biologicznej

PROGRAM "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" NA LATA 2019-2023

Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. W roku 2021 z ciepłych posiłków skorzystało 91 osób z czego 38 to dzieci. Ze świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych skorzystało 155 osób (93 rodziny), natomiast ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasitek celowy) skorzystało 51 osób (32 rodziny). Łączna liczba osób, którym udzielono pomocy w zakresie powyższego Programu w 2021 r. wyniosła 190. Program jest finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa otrzymanej w ramach dofinansowania wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Wykres 18 Beneficjenci Programu "Posiłek w Szkole i w Domu" w roku 2021 - dzieci

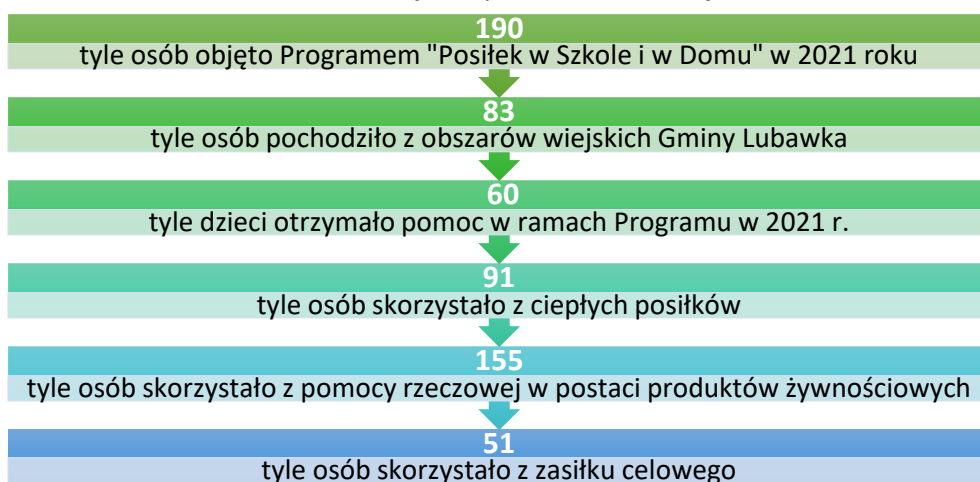

Zgodnie z założeniami niniejszego programu, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje MGOPS w Lubawce, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznanie takiej pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tej formie, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu 20% tej liczby z miesiąca czerwca.

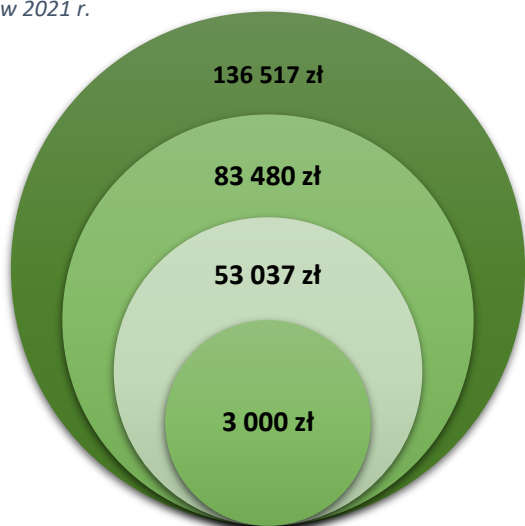
W 2021r. w ramach wieloletniego programu ostonowego w zakresie Programu Miejsko-Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawce na wniosek Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubawce udzielił pomocy w formie posiłku na rzecz 1 dziecka przedszkolnego, sfinansowano 42 posiłki na kwotę 231,00 zł (z tego środki własne gminy 111,00 zł; dotacja 120,00 zł). Tak mała liczba osób objęta niniejszym programem ostonowym w 2021r., spowodowana była trwającym stanem epidemii w Polsce wywołanym przez COVID-19, a co za tym idzie, długookresowym brakiem możliwości nauki w placówkach oświatowych w trybie stacjonarnym.

Program ten nie skupia się jedynie na dostarczeniu rodzinom posiłku. Rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła w 2021 r. 190, z czego 83 osoby zamieszkujące tereny wiejskie Gminy Lubawka i 107 na terenie miasta Lubawka. Wśród tej liczby 60 osób stanowią dzieci w wieku 3 – 19 lat.

Wykres 19 Koszty Programu "posiłek w Szkole i w Domu" w 2021 r.

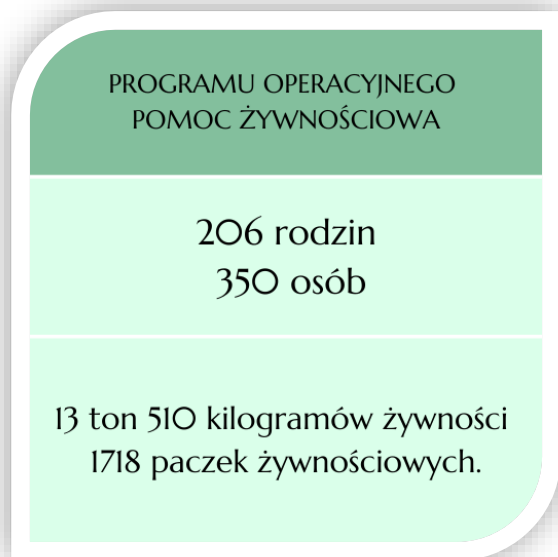

Wykres przedstawia relację kosztów poniesionych na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Całkowity koszt Programu wyniósł 136 517 zł, z czego 83 480 zł to kwota dofinansowania na ten cel, 53 037 zł stanowiły środki własne Gminy Lubawka, a 3000 zł to wydatki związane z dowozem posiłków na tereny wiejskie.

Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020

POPŻ ma przyczyniać się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz wyłączenia społecznego. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie lub rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób

znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym.

Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w 2021 osiągnęła wynik 206, dzięki czemu z pomocy bezpośrednio skorzystało 350 osób. Liczba osób korzystających z pomocy w ramach powyższego programu zmniejszyła się. W roku 2021 przyjęto nowe kryterium dochodowe dla:

- rodzin - 1161,60 zł na osobę w rodzinie
- osoby samotnie gospodarujące - 1542,20 zł

W ramach realizacji podprogramu 2020 osobą potrzebującym wydano 13 ton 510 kilogramów żywności tj. 1718 paczek żywnościowych.

Objęcie rodzin pakietem wigilijnym

Kolejną formą pomocy realizowaną przez MGOPS jest objęcie rodzin przeżywających trudności pakietem wigilijnym. W 2021 r. Gmina Lubawka objęła tym rodzajem pomocy 47 rodzin, a ponadto wydała 152 rodzinom paczki świąteczne.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Przy tut. Ośrodku funkcjonuje powołana przez Burmistrza Miasta Lubawka Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wypełnia ona zadania wynikające m.in. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem

substancji psychoaktywnych. Gmina Lubawka zatem w zakresie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w głównej mierze skupia swoje działania na poniższych zadaniach:

- finansowanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego
- obsługa Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i członków ich rodzin oraz osób funkcjonujących w otoczeniu przyjmujących szkodliwe substancje psychoaktywne i ofiar przemocy w rodzinie,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacja konsultacji psychologicznych zarówno dla osób uzależnionych jak i członków ich rodzin,
- promocja zdrowia wśród dzieci,
- wsparcie prawne i terapeutyczne osób uzależnionych i ich rodzin,
- edukację, podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Lubawka w zakresie problemów uzależnień,
- prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- podnoszenie kompetencji służb pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Program ten na rok 2021 r. został przyjęty Uchwałą nr XV/208/20 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 29.12.2020 r. i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025 są dochody Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Główne zadania w ramach Gminnego Programu koncentrują się na:

1. Działalności Placówki Wsparcia Dziennego, gdzie zatrudnionych jest 4 wychowawców.

Zgodnie z Rekomendacjami wydanymi przez Ministerstwo Zdrowia oraz Główny Inspektorat Sanitarny obecnie do Placówki uczęszcza 15 dzieci. Wychowankowie mają zapewniony gorący posiłek. Prowadzone są zajęcia o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym, plastycznym, kulturalnym i sportowym.

2. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i członków ich rodzin oraz osób funkcjonujących w otoczeniu przyjmujących szkodliwe substancje psychoaktywne i ofiar przemocy w rodzinie.

W okresie styczeń – grudzień 2021 roku w ramach Punktu Konsultacyjnego funkcjonowały 3 grupy wsparcia:

- Konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i pijących szkodliwie, w ramach, których odbywały się konsultacje indywidualne, prowadzone przez terapeutę uzależnień. Zajęcia grupowe były ograniczone z uwagi na zagrożenie spowodowane COVID-19.
- Konsultacje indywidualne dla osób po podstawowym programie psychoterapii uzależnień, prowadzone przez terapeutę uzależnień. Zajęcia grupowe również odbywały się w ograniczonym zakresie.
- Konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz osób z problemami rodzinnymi i osobistymi, prowadzone przez psychologa.

3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.

Komisja na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi została powołana przez Burmistrza m.in. do prowadzenia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Poza w/w zadania w ramach Gminnego Programu realizowana jest szeroko pojęta działalność profilaktyczna, edukacyjna i szkoleniowa związana z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Szczegółowo działalność ta została opisana w sprawozdaniu z realizacji Programu za 2021 rok oraz w Uchwale nr XV/208/20 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 29.12.2020 r.

W okresie sprawozdawczym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 214 179,38 zł.

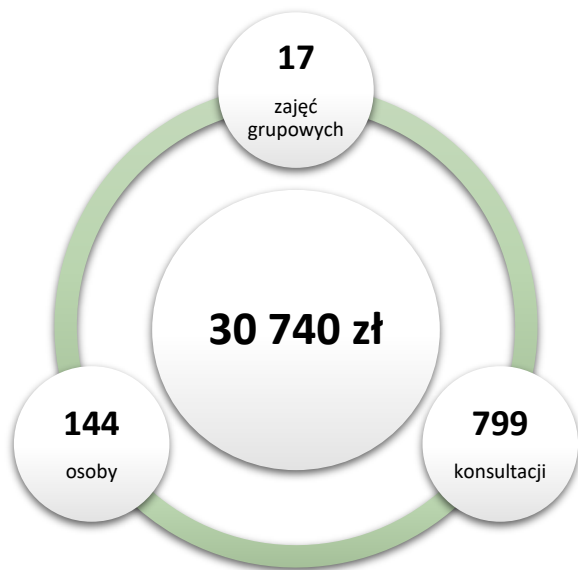
Zobaczmy więc jak przedstawia się to w liczbach:

W utworzonych w ramach projektu Placówkach Wsparcia Dziennego powstało 45 miejsc dla dzieci. W Placówce zatrudnionych jest 4 wychowawców. W 2021 roku do Placówki uczęszczało 15 dzieci. Wychowankowie mają zapewniony gorący posiłek. Prowadzone są zajęcia o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym, plastycznym, kulturalnym i sportowym. W okresie sprawozdawczym na działalność związaną z funkcjonowaniem Placówki w Lubawce wydatkowano kwotę 23 024,85 zł.

Wykres 20 Placówka Wsparcia Dziennego

Źródło: Sprawozdanie MGOPS

Wykres 21 Punkt Konsultacyjny

Punkt Konsultacyjny

W okresie styczeń – grudzień 2021 roku w ramach Punktu Konsultacyjnego funkcjonowały 3 grupy wsparcia:

- Konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i pijących szkodliwie,
- Konsultacje indywidualne dla osób po podstawowym programie psychoterapii uzależnień, prowadzone przez terapeutę uzależnień,
- Konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz osób z problemami rodzinnymi i osobistymi, prowadzone przez psychologa.

Koszty całkowite funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w okresie sprawozdawczym wyniosły 30 740,00 zł.

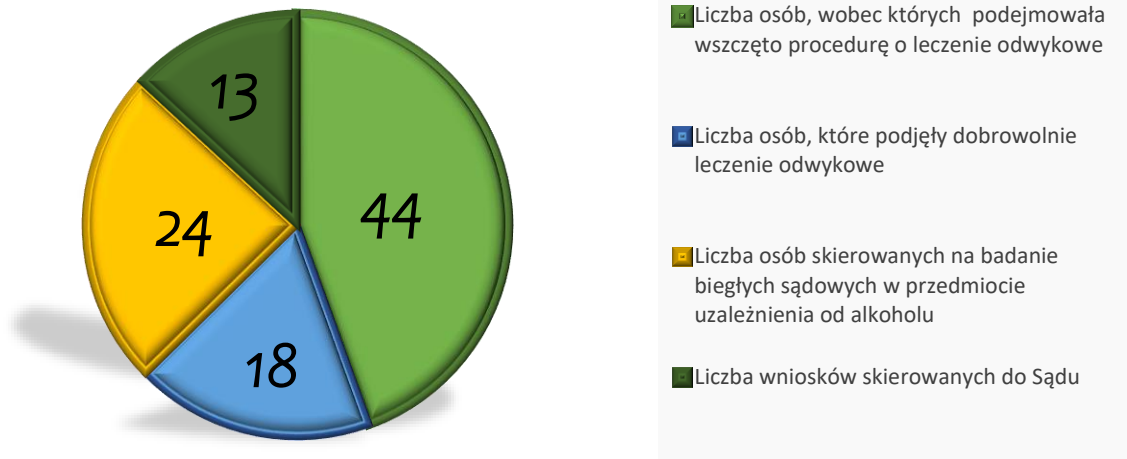
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi została powołana przez Burmistrza m.in. do prowadzenia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Komisja jest jednym z najważniejszych ogniw pomocy osobom i rodzinom z problemem alkoholowym. To tutaj w pierwszej kolejności trafiają osoby wymagające pomocy w zakresie uzależnień. W okresie styczeń – grudzień 2021r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce obradowała na 12 posiedzeniach. Do zadań GKRPA należy m.in.:

- przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe,
- sporządzanie protokołów, zawiadomień,
- sprawozdań z działalności Komisji i wniosków do Sądu o wydanie orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie pełnej dokumentacji osób uzależnionych,
- współpraca z instytucjami oraz organizacjami pracującymi w obszarze uzależnień,
- przygotowywanie opinii w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi w tym zakresie aktami prawa miejscowego

- prowadzenie czynności kontrolnych podmiotów prowadzących sprzedaż, napojów alkoholowych na terenie gminy Lubawka.

Wykres 22 Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w liczbach

GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Na terenie Gminy Lubawka w 2021 r. funkcjonowały następują jednostki organizacyjne:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lubawce:
  - Przedszkole Publiczne w Lubawce
  - Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy Sybiru w Lubawce
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chełmsku Śląskim:
  - Przedszkole Publiczne im. Tkaczy Chełmskich,
  - Szkoła Podstawowa im. Tkaczy Chełmskich
- Szkoła Podstawowa w Miskowicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Zakład Gospodarki Miejskiej
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

OCHRONA ZDROWIA

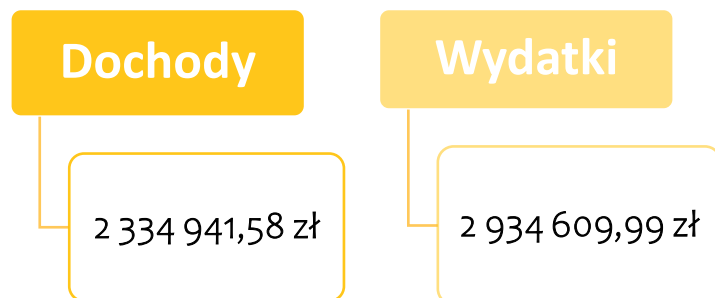
Na terenie Gminy Lubawka funkcjonuje 4 podmioty lecznicze, z czego 3 przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu: Lubawce, Chełmsku Śląskim i Miskowicach, w ramach których działają 2 poradnie specjalistyczne: w Ginekologiczno-położnicza i Stomatologiczna. W analizowanym roku

udzielono łącznie 42 255 tys. porad lekarskich. Ponadto na obszarze Gminy Lubawka w 2021 r. działała 1 apteka zatrudniająca 2 osoby, która posiada 2 punkty apteczne.

GOSPODARKA KOMUNALNA

Na terenie Gminy Lubawka działa 1 przedsiębiorstwo świadczące usługi wodno-kanalizacyjne. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "SANIKOM" Sp. z o.o. w Lubawce to połączenie dwóch zakładów: Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Lubawce i Zakładu Budżetowego Wodociągów i Kanalizacji w Lubawce, zatrudniające obecnie 232 osoby.

Wykres 23 Wpływy i wydatki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w 2021 r.

Sieć kanalizacyjna

W 2021 roku na obszarze Gminy Lubawka długość czynnej sieci kanalizacyjnej osiągnęła 81,1 km, a niespełna 1800 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania posiadało przyłącza kanalizacyjne. W trakcie roku doszło do 30 awarii sieci kanalizacyjnej, podczas gdy ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną stanowiły 251,8 dam³, a ścieki oczyszczane odprowadzone 523 dam³. W 2021 r. 9 945 osób korzystało z sieci kanalizacyjnej, w tym 5 868 osób mieszkających w mieście.

Sieć gazowa

Długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy wynosi 25 461 m, w tym czynnej sieci przesyłowej 3 942 m i czynnej sieci dystrybucyjnej 21 519 m. Do sieci gazowej podłączonych jest 660 budynków mieszkalnych i 37 budynków niemieskalnych. Na terenie miejskim Gminy Lubawka znajduje się 3 219 gospodarstw domowych (5 486 osób), będących odbiorcami gazu, z czego 693 odbiorców ogrzewa gazem mieszkania. W ciągu analizowanego roku zużycie gazu przez gospodarstwa domowe wyniosło 14 459,2 MWh, w tym 11 524,8 MWh na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe. Na jednego mieszkańca gminy Lubawka przypada 1 338,6 kWh gazu, natomiast na jednego korzystającego 2 635,7 kWh.

Sieć wodociągowa

Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wynosi 84,1 km, w tym 75,4 km stanowi czynna sieć rozdzielcza. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 1 457 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, a łącznie roczne zużycie wody wyniosło 255,5 dam³, w tym 231,4 dam³ wody dostarczonej do gospodarstw domowych. Z sieci wodociągowej na terenie Gminy Lubawka w 2021 r. korzystało 9 199 osób, z czego 5 876 osób w miastach. Średnie zużycie wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 21,4 m³, w tym 24,4 m³ w miastach i 17,8 m³ na terenie wsi. Ponadto w ciągu roku zanotowano 43 awarie sieci wodociągowej.

Sieć elektryczna

Na terenie Gminy Lubawka w analizowanym roku było 2 707 odbiorców energii elektrycznej, co przełożyło się na zużycie energii elektrycznej w wysokości 4 176,23 MWh. Na jednego mieszkańca gminy średnio przypadało 701,42 kWh rocznie, zaś na jednego odbiorcę 1 542,75 kWh.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

W 2021 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował 141 wspólnoty mieszkaniowe, do których należało 147 budynków mieszkalnych. Ponadto w skład zasobu wchodziło 75 budynków komunalnych, o łącznej powierzchni 12558 m². W budynkach komunalnych mieściło się 731 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 29695,61 m² oraz 65 lokali socjalnych o powierzchni 1545,70 m². W ciągu tego roku gmina posiadała w swoim zasobie 20 mieszkań niezamieszkałych o powierzchni 735,75 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 68,5 m², a na jedną osobę przypadało 27,5 m². Gmina Lubawka dysponuje ponadto gruntami pod budownictwo mieszkaniowe o wielkości 27,6 ha, z czego 18,2 ha stanowią grunty uzbrojone. Pod zabudowę wielorodzinną Gmina posiada w zasobach grunty o wielkości 7,6 ha, w tym 6,8 ha stanowią grunty uzbrojone i 20 ha gruntów pod zabudowę jednorodziną, w tym 11 ha gruntów uzbrojonych.

Zasób gruntów

Stan gruntów komunalnych wg stanu zamknięcia roku 2021 wynosił 507,2236 ha, z tego:

- grunty położone na terenie wiejskim – 346,7956 ha
- grunty położone na terenie miasta – 160,4280 ha

Tabela nr 11 przedstawia powierzchnię poszczególnych gruntów sklasyfikowaną według ich położenia.

Łączna wartość gruntów Gminy Lubawka wg wartości ewidencyjnej na dzień 31.12.2021 roku wynosiła 22 929 990,47 zł.

Poszczególne kategorie gruntów oraz ich wartość znajdują się w poniższej tabeli nr 12.

Tabela 9 Powierzchnia gruntów wg położenia

Miejscowość	Powierzchnia (ha)
Błażkowa	17,3726
Błażejów	16,6942
Bukówka	49,9109
Jarkowice	22,0464
Miszkowice	46,7396
Niedamirów	18,9044
Chełmsko Śląskie	51,2862
Okrzeszyn	26,9863
Opawa	31,0860
Paczyn	6,5177
Paprotki	6,1170
Stara Białka	20,4059
Uniemyśl	18,7935
Szczepanów	13,9349
Lubawka Obręb I	47,7473
Lubawka Obręb II	48,5823
Lubawka Obręb IV	13,3476
Lubawka Obręb III	50,7508
RAZEM	507,2236

Tabela 10 Wartość gruntów

Rodzaj gruntów	Wartość (zł)
Grunty orne	5 580 671,02
Łąki	998 171,60
Pastwiska	1 963 441,55
Grunty pod wodami	41 139,20
Nieużytki	222 132,50
Lasy	27 460,00
Grunty zadrzewione	680,00
Tereny mieszkaniowe	3 563 266,32
Tereny przemysłowe	649 255,50
Inne tereny zabudowane	833 935,22
Zurbanizowane tereny niezabudowane	1 811 778,51
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	1 954 356,05
Użytki kopalne	30 811,50
Drogi	4 909 756,00
Grunty pod wodami płynącymi	27 070,00
Tereny różne	316 065,50
RAZEM	22 929 990,47

Budynki i obiekty komunalne

Łączna wartość budynków i budowli Gminy Lubawka wg stanu na koniec roku 2021 wynosiła 124 696 880,00 zł.

Tabela 11 Wykaz nieruchomości komunalnych

Rodzaj budynków i urządzeń	Ilość (szt.)	Wartość (zł)
Budynki mieszkalne i niemieszkalne (zarząd ZGM)	224	21 963 246,00
Budynki szkolne i przedszkola	5	16 214 856,00
Budynki ośrodka pomocy społecznej	2	1 896 880,00

Budynki ośrodka zdrowia	3	3 397 686,00
Budynki ochrony przeciwpożarowej	9	641 523,00
Budynki ośrodka kultury i świetlic wiejskich	4	1 359 383,00
Obiekty sportowe i rekreacyjne	38	10 248 706,00
Budowle do uzdatniania i dostarczania wody	-	12 117 293,00
Budowle do odprowadzania i oczyszczania ścieków	-	24 265 773,00
Budowle komunikacyjne – drogi, mosty, oświetlenie	-	29 186 217,00
Obiekty pozostałe	-	6 538 518,00
OGÓŁEM	263	124 696 880

W zarządzie Zakładu Gospodarki Miejskiej w Lubawce znajduje się 222 budynków mieszkalno-użytkowych o ogólnej wartości: 21 833 279 zł, z tego: 154 to budynki mieszkalne, 60 budynków mieszkalno-użytkowych i 7 budynków użytkowych, 1 budynek niemieszkalny, a także kaplica cmentarna położona na cmentarzu komunalnym w Lubawce przy ul. Cmentarnej w granicach działki nr 433 o pow. 2,2409 ha - wartość ewidencyjna wynosi: 122.467 zł, i kaplica cmentarna położona na cmentarzu w Miskowicach na dz.nr 189 o pow. 0,59 ha – wartość ewidencyjna wynosi: 7.500,00 zł.

W dzierżawie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lubawce znajdują się następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

1. Świetlice wiejskie w:
  - a. Błazejowie, Niedamirowie, Miskowicach oraz Wiejski Dom Kultury w Chełmsku Śląskim o łącznej wartości – 1 359 383 złotych,
  - b. pozostałe świetlice położone w budynkach komunalnych tj. Błazkowa, Stara Białka, Paprotki, Jarkowice i Opawa
2. Obiekt stadionu sportowego wraz z polem namiotowym, boiskiem sportowym oraz obiekty lekkoatletyczne usytuowane na działce nr 257/1 i 257/2 o pow. 4,7469 ha obręb II, położony w Lubawce przy ul. Przyjaciół Żołnierza - wartość ewidencyjna obiektu wynosi łącznie – 4 171 228 zł,
3. Obiekt skoczni narciarskiej usytuowany na działkach nr 228 i 234, położony w Lubawce przy ul. Podlesie - wartość ewidencyjna obiektu wynosi 517 888 zł,
4. Obiekt wyciągu narciarskiego usytuowany na działkach nr 373 i 375 o ogólnej powierzchni 1,8941 ha, położony w Lubawce przy ul. Lipowej obręb II - wartość księgową obiektu wynosi 284 099 zł.

W użytkowaniu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lubawce znajdują się następujące obiekty:

1. Budynek Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lubawce przy ul. Kościuszki 19 obręb III, przekazany w użytkowanie na czas nieokreślony, usytuowany na działce nr 467/1 o pow. 0,2361 ha – wartość księgowa obiektu wynosi: 2 106 089,00 zł
2. Budynek Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmsku Śl., przekazany w użytkowanie na czas nieokreślony, położony w Chełmsku Śląskim przy ul. Lubawskiej 26 na działce nr 35 o pow. 0,11 ha, wartość księgowa obiektu wynosi 792 302,00 zł.
3. Budynek Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Miskowicach przekazany w użytkowanie na czas nieokreślony, położony w Miskowicach pod nr 67 na działce nr 91/3 o pow. 0,11 ha - wartość ewidencyjna obiektu wynosi 499 295,00 zł. łączna wartość użytkowanego mienia wynosi: 3 397 686,00 zł.

Obiekty w bezpośrednim zarządzie Gminy Lubawka

1. Budynek biurowy „RATUSZ” wraz z kotłownią gazową Pl. Wolności 1 siedziba Urzędu Miasta Lubawka, usytuowany na działce nr 295/2 o pow. 0,0638 ha, wartość ewidencyjna obiektu 1 524 824,00 zł.
2. Obiekt hotel - restauracja „LUBAWIA” położony w Lubawce przy Placu Wolności nr 15 na działce nr 272 o pow. 0,0814 ha - wartość ewidencyjna obiektu wynosi 348.693 zł. Obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez osoby fizyczne
3. Budynek Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce przy ul. Dworcowej nr 33 w granicach działki nr 176/8 o pow. 827m² obręb III o wartości 1 316 905 zł. Obiekt przekazany w użytkowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce
4. Obiekt oczyszczalni ścieków w Lubawce obręb I położony na działce nr 63/1 o pow. 5,8219 ha, którego wartość księgowa wynosi 4 826 005,00 zł. Obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez spółkę „SANIKOM” w Lubawce.
5. Obiekt oczyszczalni ścieków w Chełmsku Śl. położony na działce nr 44 i 43/1 o pow. 1,6898 ha, którego wartość ewidencyjna wynosi 2 736 302,00 zł. Obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez spółkę „SANIKOM” w Lubawce
6. Obiekt Oczyszczalni Ścieków w Okrzeszynie, którego wartość ewidencyjna wynosi 2 643 628,00 zł. Obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez spółkę „SANIKOM” w Lubawce
7. Obiekt przepompowni ścieków w Miskowicach na działkach nr 397/1, 403/2 i 403/3 o ogólnej pow. 1664 m² oraz rurociąg grawitacyjny i tłoczny w Jarkowicach, którego wartość

ewidencyjna wynosi: 598.745 zł (obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez spółkę „SANIKOM” w Lubawce)

8. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna wraz z urządzeniami na terenie miasta i gminy Lubawka na łączną wartość: 28 174 739 zł (obiekt użytkowany na podstawie umowy dzierżawy przez spółkę „SANIKOM” w Lubawce)
9. Obiekt rekreacyjno-sportowy w skład, którego wchodzi: boisko piłki nożnej, boisko do siatkówki, boisko do tenisa ziemnego, amfiteatr, szlaki narciarstwa biegowego i plac zabaw dla dzieci, położony w Opawie o łącznej wartości 150 644,00 zł.
10. ½ części budynków mieszkalno-gospodarczych, położonych w Lubawce przy ul. Zielonej 16, których wartość księgowa wynosi 21 200,00 zł. użytkowana na podstawie wieloletniej umowy dzierżawy z osobą fizyczną
11. Obiekty Ochotniczych Straży Pożarnych (budynki garażowe, remizy) położone na terenie Gminy Lubawka w ilości 9 szt. - wartość księgowa budynków wynosi 641 523,00 zł. z tego:
  - OSP Lubawka – 3 budynki o łącznej wartości ewidencyjnej – 240 376,00 zł
  - OSP Chełmsko Śl.– 2 budynki o wartość ewidencyjnej – 340 921,00 zł
  - OSP Jarkowice– 1 budynek o wartość ewidencyjnej – 2 930,00 zł
  - OSP Okrzeszyn – 1 budynek o wartość ewidencyjnej – 1 750,00 zł
  - OSP Opawa – 1 budynek o wartość ewidencyjnej – 20 005,00 zł
  - OSP Miskowice – 1 budynek o wartość ewidencyjnej – 35 541,00 zł
12. Obiekt stadionu sportowego wraz z budynkiem, położony w obrębie Błazejowie na działce nr 144 o pow. 1,92 ha - wartość księgowa obiektu 100 000,00 zł (przekazany umową użyczenia na rzecz Klubu Sportowego „GAMBIT” w Chełmsku Śl.)
13. Drogi, mosty i oświetlenie uliczne na terenie miasta i gminy Lubawka na łączną wartość 29 186 217 zł
14. Obiekt parkowo-sportowo-rekreacyjny położony w Lubawce przy ul. Kamiennogórskiej, w skład którego wchodzi: teren parku, plac zabaw dla dzieci, skatepark i siłownia zewnętrzna, wartość księgowa obiektu wynosi 287 035,00 zł
15. Obiekty rekreacyjne (plac zabaw) w Miskowicach, Błazkowej, Jarkowicach, Paprotkach, Starej Białce i Lubawce przy ulicy Bocznej o wartości – 109 523,00 zł
16. Obiekt basenu kąpielowego usytuowany na działce nr 561 o pow. 0,9920 ha, położony w Lubawce przy ul. Karkonoskiej obręb III, wartość księgowa obiektu wynosi 582 138,00 zł.

Ponadto Rady Sołeckie jako jednostki pomocnicze otrzymały nieruchomości gruntowe w bezpłatne użytkowanie. Grunty te zostały zagospodarowane przy udziale miejscowej ludności i urządzono na nich place zabaw i zieleni dla potrzeb wypoczynku i rekreacji mieszkańców.

Nieruchomości oddane w trwały zarząd gminnym jednostkom oświatowym

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W LUBAWCE UL. MICKIEWICZA 4

łącna wartość nieruchomości: 14 763 586,00 zł

1. Obiekt Szkoły w Lubawce przy ul. Mickiewicza nr 4, położony na działce 877 o pow. 1,0385 ha, obręb III, którego wartość księgowa obiektu wynosi 9 704 909,00 zł
2. Obiekt Przedszkola nr 1 w Lubawce przy ul. Dworcowej nr 27, położony na działce nr 189 o pow. 0,2311 ha, obręb III, którego wartość księgowa obiektu wynosi 119 082,00 zł
3. Obiekt Przedszkola nr 2 w Lubawce przy ul. Szymrychowskiej, położony na działce nr 102 o pow. 0,3566 ha, obręb II, którego wartość księgowa wynosi: 300 199,00 zł
4. Boisko wielofunkcyjne wraz z działką 877 obręb III Lubawka: 804 464,00 zł
5. Sala gimnastyczna położona na działce nr 877 o wartości księgowej 2 993 379,00 zł
6. Plac z ogrodzeniem położony na działce nr 877, o wartości 841 553,00 zł

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY IM. TKACZY CHEŁMSKICH W CHEŁMSKU ŚLĄSKIM, UL. KOLONIA 14

łącna wartość nieruchomości: 5 047 373,00 zł.

1. Obiekt Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chełmsku Śląskim przy ul. Kolonia, położony na działce nr 359/1 o pow. 1,7983 ha - wartość księgowa obiektu wynosi 4 654 266,00 zł.
2. Boisko wielofunkcyjne położone w Chełmsku Śląskim przy ul. Kolonia, położone na działce nr 359/1 - wartość księgowa obiektu wynosi 369 107,00 zł.
3. Boisko trawiaste położone w Chełmsku Śląskim przy ul. Kolonia, położone na działce nr 359/1 – wartość księgowa obiektu wynosi: 24 000,00 zł

SZKOŁA PODSTAWOWA W MISZKOWICACH

łącna wartość nieruchomości: 1 573 932,00 zł.

1. Obiekt Szkoły Podstawowej w Miszkowicach nr 8, położony na działkach nr 11, 16 i 17 o ogólnej powierzchni 3,52ha – wartość księgowa 1 436 400,00 zł.
2. Boisko sportowe przy budynku nr 8 – wartość ewidencyjna obiektu 137 532,00 zł

PRZYRODA I TURYSTYKA

Walory turystyczne i rekreacyjne gminy Lubawka uwarunkowane są zasobami przyrodniczymi i krajobrazowymi, dziedzictwem kulturowym i przygraniczną lokalizacją. Wśród najważniejszych atrakcji turystycznych na obszarze gminy wymienić należy przede wszystkim: rezerwat Kruczy Kamień, zalew Bukówka oraz skocznię i wyciąg narciarski. Przez obszar gminy przebiegają liczne oznakowane szlaki turystyczne, rowerowe i konne. Wytyczone zostały tu również trasy narciarstwa biegowego i zjazdowego o różnym stopniu trudności. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z takich obiektów sportowo-rekreacyjnych jak Miejski Stadion w Lubawce, którego część lekkoatletyczna jest certyfikowana do V kategorii Polskiego Związku Lekkiej Atletyki i uprawnia do rozgrywania zawodów sportowych. Obiekt ten jest wyposażony ponadto w boisko do piłki nożnej z naturalną nawierzchnią, ośrodek tenisowy z 3 kortami do gry z mączki ceglanej oraz zaplecze sanitarno-gastronomiczne. Na terenie parku miejskiego "Watra" w Lubawce mieści się natomiast skatepark, boisko do gry w koszykówkę uliczną oraz siłownia zewnętrzna.

Szczegółowe dane dotyczące wpływów oraz wydatków z działalności turystycznej Gminy Lubawka znajdziecie Państwo w rozdziale dotyczącym budżetu Gminy. [\[Patrz str. 11\]](#)

Wykaz imprez sportowych i rekreacyjnych zorganizowanych w 2021 roku przez Gminę Lubawka.

- 26. MTB XC Lubawka
- Lubawka - miasteczko Tenisa
- Koncerty w Bramie Lubawskiej
- Święto Miasta Lubawka
- Bieg Kruczej Skąły
- Patrol Graniczny II
- Lubawka Cup III
- LubawkAthletics II

W 2021 r. Gmina Lubawka zrealizowała 2 zadania strategiczne związane z rozwojem turystyki:

1. Systematyczne inwestowanie w infrastrukturę, kwalifikacje i umiejętności w obszarze turystyki, sportu i rekreacji, a także spójna promocja walorów i atrakcji Gminy

W ramach powyższego zadania Gmina Lubawka w 2021 r. realizowała cel szczegółowy polegający na pracowaniu i wdrażaniu strategii turystyki i sportu w Gminie Lubawka, mający na celu realizację projektów pn.:

- „Budowa trzech wiat turystycznych z elementami małej architektury na terenie Gminy Lubawka” (powstały 3 wiaty z tablicami turystycznymi i informacyjnymi w miejscowości Chełmsko Śląskie, Niedamirów, Błazejów),
- realizacja projektu pn. „Sport nie zna granic”,
- realizacja projektu pn. „Patrol Graniczny”,
- realizacja projektu pn. „Rośliny lecznicze pod Okrajem”,
- realizacja projektu pn. „Aktywne Pogranicze”,
- organizacja wydarzeń sportowo-rekreacyjnych,

2. Poprawa jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie skuteczności polityki społecznej, a także poprawa poziomu edukacji

W ramach powyższego zadania szczegółowego Gmina zrealizowała zadania pośrednie polegające na zintegrowaniu działań instytucji, organizacji służb w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu.

Realizacja tego programu polegała na wdrażaniu programów współfinansowanych ze środków UE w placówkach oświatowych, obejmujących poprawę poziomu nauczania oraz podnoszenia kwalifikacji kadry nauczycielskiej:

- „Mali Geniusze – rozwój uczniów w Gminie Lubawka”,
- „Zdolne przedszkolaki z Gminy Lubawka”,
- „Edukacja sposobem na sukces”,
- „Sport nie zna granic”,

- „Rośliny – lecznicze pod Okrajem”,
- „Laboratoria Przyszłości”

CO WARTO ZOBACZYĆ W GMINIE LUBAWKA?

PRZYRODA

- Wzgórza Bramy Lubawskiej
- Lasocki Grzbiet
- Dolina Bobru i zbiornik Bukówka
- Góry Krucze

ZABYTKI

Perełka architektoniczna Dolnego Śląska:

- Kościół parafialny Świętej Rodziny wraz z pobliską plebanią
- Rynek
- Domki Tkaczy "Dwunastu Apostołów"
- Siedmiu Braci" - osiedle tkaczy adamaszku
- Dom tkaczy ręcznych
- Kaplica św. Anny wraz z "Dróżką św. Anny"

Lubawka:

- Rynek i Ratusz
- Kościół parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny
- Kościół św. Anny Kościół 14 Wspomożycieli wraz z Pałacem Opackim
- Ruiny Kalwarii na Świętej Górze

Miszkowice - Książęcy Gród:

- Karczma Książęca

- Kościół parafialny Wszystkich Świętych
- Ruina barokowego kościoła ewangelicznego
- Pałac

Uniemysł:

- Karczma sądowa
- Kościół św. Mateusza

Okrzeszyn:

- Kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny
- Dwór
- Kościół św. Michała

SZLAKI DO WĘDRÓWKI PIESZEJ

Bogate i zróżnicowane tereny Lubawki można poznać na jednej z czterech ścieżek dydaktycznych.

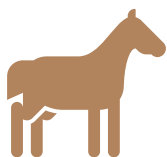
- Szlak I - Chełmska Pętla, długość 10 km
- Szlak II - Pętla Okrzeszyńska, długość 9 km
- Szlak III - Krucza Dolina, długość 11 km
- Szlak IV - Wokół Białych Skał - okolice Jarkowic, długość 8 km

SZLAKI ROWEROWE

- Szlak Cystersów - oznakowanie żółte - długość trasy 54,6 km
- Obwodnica Dolomitowa - oznakowanie zielone - 43,9 km
- Obwodnica Zawory - oznakowanie zielone - 15,4 km
- ER-2 Magistrala "Liczyrzepa" - oznakowanie ER-2
- ER-6 Magistrala "Dolina Bobru" - oznakowanie ER-6
- Trasa Transgraniczna Wschodnia - oznakowanie czerwone
- Trasa Transgraniczna Zachodnia - oznakowanie czerwone
- Szlak MTB Graniczna - oznakowanie niebieskie

TRASY SZLAKÓW KONNYCH

- **Szlak pomarańczowy – Główny Szlak Sudecki:**

Łączna → Chełmsko Śląskie → Błazejów → Lubawka → Bukówka → Paprotki → Paczyn

- **Szlak niebieski:**

Czadrów → obrzeża Kamiennej Góry → Dębrznik - Raszów → Rędziny → Czarnów → Leszczyniec → Szarocin → Paczyn → Jarkowice → Niedamirów → Szczepanów → Krucza

Dolina

- **Szlak zielony:**

Czadrów → Wzgórza Długosza → Krzeszów → Podlesie → Okrzeszyn → Uniemyśl → Chełmsko Śląskie → Głazy Krasnoludków → Krzeszówek → Krzeszów → Czarny Las - Czadrów

ZIMA W GMINIE

Wyciąg orczykowy

Trasy narciarstwa biegowego - Do wyboru mają Państwo trzy trasy:

- Szlak "Opawa" oznakowany kolorem czerwonym, o całkowitej długości 13 km.
- Szlak "Podlesie" oznakowana kolorem niebieskim, ma swój początek i koniec przy domach wypoczynkowych "Modrzew" oraz "Lubczyk" w Lubawce.
- Szlak „Święta Góra" oznaczony kolorem zielonym, ma swój początek i koniec przy dolnej stacji wyciągu orczykowego w Lubawce. Skocznia narciarska w Lubawce

LATO W LUBAWCE:

- Jezioro Bukówka
- Stadion sportowy w Lubawce
- Skatepark w Lubawce
- Zawory

PERŁY GMINY LUBAWKA:

Zdjęcie 1 Dolina Miłości

Zdjęcie 244 Dom nr 60 - dawna karczma sądowa

Zdjęcie 973 Kościół Parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny

Zdjęcie 1216 Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP

Zdjęcie 730 Kościół Św. Jadwigi

Zdjęcie 487 Kościół Parafialny Wszystkich Świętych

Zdjęcie 1945 Eko-Chatka

Zdjęcie 1702 Kościół św. Krzysztofa
p.w. 14 Wspomożycieli

Zdjęcie 1459 Kamienice na rynku

Zdjęcie 2188 Krucza Skala - balkon

Zdjęcie 2431 Spękane Skaly

Zdjęcie 2674 Świątla Góra

Zdjęcie 2915 Wapiennik w Jarkowicach

Zdjęcie 3138 Widok na Zalew Bukówka z Zadziernej

Zdjęcie 3299 Skocznia narciarska

Zdjęcie 3300 Wyciąg narciarski

Spis wykresów i tabel

Rysunek 1 Gmina Lubawka - podział administracyjny	5
Wykres 1 Ludność Gminy Lubawka	6
Wykres 2 Klasyfikacja podmiotów gospodarczych gminy Lubawka.....	8
Wykres 3 Podmioty Gospodarki Narodowej według PKD	9
Wykres 4 Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca	12
Wykres 5 Realizacja planu dochodów w 2021 roku w Gminie Lubawka.....	12
Wykres 6 Udział procentowy poszczególnych składników budżetu bieżącego w 2021 r.	14
Wykres 7 Dochody z subwencji w 2021 r.	15
Wykres 8 Udział w dochodach z podatków Państwa w 2021 r.	15
Wykres 9 Wpływy podatkowe w 2021r.....	16
Wykres 10 Podatek od nieruchomości	17
Wykres 11 Główne wpływy z opłat lokalnych w 2021 r.	19
Wykres 12 Wydatkowanie środków budżetu Gminy Lubawka w zakresie działu Rolnictwo i łowiectwo.....	24
Wykres 13 Realizacja planu wydatków majątkowych w 2021 roku w Gminie Lubawka wg działów klasyfikacji budżetowej.....	31
Wykres 14 Przychody Gminy Lubawka w 2021 r.	31
Wykres 15 Stan zadłużenia na koniec 2021 roku w Gminie Lubawka.....	32
Wykres 16 Nauczanie przedszkolne w Gminie Lubawka	51
Wykres 17 Szkoły Podstawowe w Gminie Lubawka	52
Wykres 18 Beneficjenci Programu "Posiłek w Szkole i w Domu" w roku 2021 - dzieci.....	55
Wykres 19 Koszty Programu "posiłek w Szkole i w Domu" w 2021 r.	56
Wykres 20 Placówka Wsparcia Dziennego.....	59
Wykres 21 Punkt Konsultacyjny	60
Wykres 22 Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w liczbach.....	61
Wykres 23 Wpływy i wydatki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w 2021 r.	62
Tabela 1 Ludność gminy Lubawka według wieku	7
Tabela 2 Klasyfikacja podmiotów gospodarczych gminy Lubawka.....	8
Tabela 3 Planowany budżet Gminy Lubawka na 2021 r.	11
Tabela 4 Zestawienie założeń i realizacji budżetu Gminy Lubawka za 2021 r.	11
Tabela 5 Realizacja planu dochodów w 2021 roku w Gminie Lubawka według działów klasyfikacji budżetowej	13
Tabela 6 Realizacja planu dochodów bieżących w 2021 roku w Gminie Lubawka	13
Tabela 7 Pozostałe dochody bieżące Gminy Lubawka w 2021 r.	20
Tabela 8 Realizacja planu wydatków ogółem w 2021 roku w Gminie Lubawka według działów klasyfikacji budżetowej.....	23
Tabela 9 Powierzchnia gruntów wg położenia.....	64
Tabela 10 Wartość gruntów.....	64
Tabela 11 Wykaz nieruchomości komunalnych	64

---

ul. Sienna 15
26-600 Radom/Poland
Tel.: +48 791 020 255
www.karama.pl
pik.karama@gmail.com